

**Armo
on koti**

Armo on koti

Paavo Lievonen

juurikasvu
KUSTANNUS

Juurikasvu-kustannus
www.juurikasvu.net
juurikasvu@kolumbus.fi

Tätä kirjaa saa lähde mainiten lainata, kopioida ja levittää.

*Perinteistä paperikirjaa on edelleen saatavana kustantajalta tai **Evankeliumin Opintoyhdistykseltä** (www.evank.org).*

Kirja on pienikokoinen taskukirja (n. 8x98x140 mm) ja sen hinta on 6,00 euroa/kpl.

Lievonen T.mi, Jyväskylä 2010
ISBN 978-952-99747-7-1

Lukijalle

Meille on uskottu suuri ”julkinen salaisuus”. Jos se todella ymmärrettäisiin, sitä julistaisi koko media ympäri vuorokauden ja se mullistaisi maailmamme täysin toisenlaiseksi. Kaikkialla vastaanotettuna se merkitsisi kokonaan uutta aikakautta ihmis-kunnalle. Mutta ihminen on mielestään niin viisas, ettei voi uskoa niin yksinkertaisen sanoman olevan totta. Lähetysasema on kyllä kunnossa, vain vastaanottimissa on vikaa.

Koska sanoma on äärimmäisen arvokas, sen rinnalle on kylväytynyt epäaito vihamiehen luste, joka esittäytyy mieluusti aitona. Silti se on ilman tekijänoikeutta tuotettu kopio, piraatti.

Ihmissydän ei milloinkaan voi olla tyhjä. Se halajaa aina tyydyttymistä, jonka tarpeen ainoastaan Jumala voi täyttää. ”Kiitä Herraa, minun sieluni, äläkä unhota, mitä hyvää hän on sinulle tehnyt, hän, joka antaa kaikki sinun syntisi anteeksi ja parantaa kaikki sinun sairautesi, joka lunastaa sinun henkesi tuonelasta ja kruunaa sinut armolla ja laupeudella, joka sinun *halajamisesi* tyydyttää hyvyydellään, niin että sinun nuoruutesi uudistuu kuin kotkan” (Ps.

103:2-5).

Massiivinen viihde- ja elämysteollisuus pyrkii täyttämään tätä sydänten tyhjyyttä. Se pitää onnen maljaa janoisen huulilla, mutta ei anna siihen janoon tyydytystä kuin pienen ohikiitävän hetken verran. Myös matkailubisnes tuntee tämän ihmisen sisimmässä olevan, usein tiedostamattoman kaipauksen ja koettaa osaltaan vastata siihen.

Tyydyttämätön sydän on ehdoton edellytys kaikelle viihdyttämisen ja elämysten tarjonnalle. Luonnollinen ihminen ei voi kuitenkaan uskoa, että niin suuri ja merkittävä asia olisi totta, että levoton ihmissydän voisi täysin tyydyttyä siitä sanasta, joka on lähtenyt Jumalan suusta.

Minulla on ollut tilaisuus yli 60 vuoden aikana tutustua moniin ihmisiin, jotka ovat edustaneet erilaisia kristillisiä yhteisöjä sekä niissä vallitsevia oppeja ja ajatusmalleja. Olen kohdannut heitä työssäni, vapaa-aikana, niiden kirjojen kautta, joita he ovat omana aikanaan tuottaneet sekä tämän ajan valtamediassa, internetissä – siellä eri kristillisillä keskustelufoorumeilla useiden vuosien ajan.

Eräs merkittävimmistä havainnoistani on ollut se, ettei yhdelläkään kristillisellä yhteisöllä tai pyhittyneimmälläkään kristityllä ole ollut eikä ole koko totuutta – on vain totuuden sirpaleita, toisella

enemmän, toisella vähemmän. Sama koskee myös itseäni ja tätä pikku kirjaa ja siksi lukijaa kehoitetaan itse berealaisten tavoin arvioimaan lukemansa (Ap. t. 17:11). Siitä huolimatta rakkaus totuuteen on yksi motiivini näitä tekstejä kootessani. Samoin halu tarjota apua niille monille, jotka omassa elämässään ovat kokeneet kristillisyyden ahdistavana ja tunteneet siinä täysin epäonnistuneensa. Heitä haluaisin erityisesti rohkaista sillä tiedolla, että epäonnistuminen ja jopa hengellinen vararikko on eräs Jumalan tärkeimmistä työkaluista, kun hän muokkaa meitä tätä elämää ja iankaikkisuutta varten.

Jotkut tässä kirjassa käsitellyt asiat saattavat olla täysin vieraita ja outoja sellaiselle lukijalle, joka ei ole niistä mitään kuullut siinä ympäristössä, jossa hän elämäänsä on elänyt. Juuri heille tästä kirjasta saattaa olla paljonkin hyötyä.

Toivon että kirjanen voi olla avuksi niillekin, jotka vielä ovat tämän kalliin uskon elämän ulkopuolella. Vihjeeksi niille, jotka eivät lue kirjaa kokonaan, niin ainakin viimeinen luku yhteenvetona antaa tiivistetyn käsityksen sisällöstä.

Kirjassa käytetyt Raamatun jakeet ovat pääosin lainauksia vanhemmasta (33/38) käännöksestä.

Jyväskylässä kesän kynnyksellä armon vuonna 2010

Paavo Lievonen

Raamattu

Raamattu on monessakin mielessä ainutlaatuinen ja ihmeellinen kirja, joka poikkeaa kaikista muista kirjoista. Sitä on vihattu ja rakastettu enemmän kuin mitään muuta kirjaa maailmassa. Joissakin maissa Raamattu on ollut kielletty kirja vuosikymmenien ajan ja jo pelkkä Raamatun omistaminen on ollut rikos, josta on rangaistu ankarasti. Valtaapitävien mielestä se on ollut vaarallinen kirja kansalle ja valitsevalle yhteiskuntajärjestykselle.

Kun vielä ajatellaan, että Raamattua on pidetty vain muinaisten paimentolaisheimojen keskelä syntyneenä satukirjana, niin vihamielisyys kirjaa kohtaan käy erittäin vaikeaksi ymmärtää. Päinvastoin satukirjan luulisi olevan niin harmittoman vaaraton, ettei sitä olisi syytä ottaa vakavasti edes kielteisessä mielessä.

Niin sanotuissa kristityissä maissa on tapahtunut täysin toisenlainen kehitys. Raamattuvihan ja rakkauden tilalle on tullut välinpitämättömyys. On etäännytty Raamatun sisällöstä siinä määrin, että sen sanoma on jäänyt elämään ainoastaan sanontoihin ja puheenparsiin, joita viljellään mm. poliittisissa keskusteluissa. Yhtenä esimerkkinä voisi mainita sanonnan ”olla temppelin harjalla”. Se tarkoittaa tilannetta, jossa on jouduttu vaikean ratkaisun eteen

ja siinä on tehtävä valinta kahden vaihtoehdon välillä.

Myös monet itseään kristittyinä pitävät suhtautuvat Raamatun sisältöön välinpitämättömästi, mutta silti kunnioittavat yhä Raamattua *kulttiesineenä*, joka löytyy melkein jokaisesta kodista – usein avaamattomana. Tästä johtuen lähes uudenveroisia Raamattuja löytyy kierrätyskeskuksista ja kirpputoreilta miltei ilmaiseksi.

Toista sataa vuotta sitten Raamattua pidettiin yhtenä kodin arvokkaimmista esineistä, johon suhduuttiin suurella arvostuksella ja kunnioituksella. Nekin, jotka olivat sen sisällöstä tietämättömiä, kunnioittivat kirjaa, eivätkä hyväksyneet sen pilkkaamista tai häpäisemistä.

Miljoonat ihmiset eri puolilla maailmaa ovat löytäneet Raamatusta sanoman, joka on tuonut kestävä pohjan heidän elämälleen, he ovat saaneet vastaukset perimmäisiin kysymyksiin ja näin myös tarkoituksen elämälleen. Heille Raamattu on ollut ja on edelleen Jumalan sanaa, vaikka se onkin ihmisten kirjoittamana meille saatettu. He ovat uskoneet, että Jumala on valinnut ihmisiä välikappaleikseen, jotka Pyhän Hengen ohjauksessa ovat merkinneet muistiin sen, minkä saivat Jumalalta.

Monille tämän päivän kristityille Raamattu on erityisesti sanomansa puolesta kallein aarre, josta

he saavat päivittäin tärkeimmäksi kokemansa hengellisen ravinnon. Useat eri käännökset antavat asiassisältöön erilaisia näkökulmia ja siten rikastuttavat Raamatun antia. On myös todettava sekín, että käännösvirheet joskus hämärtävät alkuperäisen ajatuksen. Siksi onkin erinomaista, että on olemassa korkeatasoista raamattututkimusta, jolla pyritään jatkuvasti tarkentamaan tekstin alkuperäistä sanomaa ja ajatusta.

Kun ihmiselle syntyy mielenkiinto Raamattua kohtaan, niin hän voi kokea sen sisällön monin eri tavoin. Tämä riippuu yleensä lukijan omista lähtökohdista, mutta myös siitä, mistä kohdin lukemisen sa aloittaa. Jos aloittaa normaaliin tapaan kirjan alusta, niin lukeminen voi käydä hyvin työlääksi ja mielenkiinnottomaksi sukuluetteloiden ja sotaisien kuvausten johdosta.

Raamattu ei kuitenkaan ole yksi kirja, vaan se on kokonainen 66 kirjan ja kirjoituksen kirjasto. Siksi aloittelijalle suositellaankin aluksi esimerkiksi Johanneksen evankeliumia, joka on helpommin ”sulavaa”. Kiinnostus Raamattua kohtaan ei yleensä muodostu pysyväksi, ellei lukija pääse sisälle Raamatun ydinsanomaan, mikä tavallisesti merkitsee joko varhaisessa lapsuudessa saatua kosketuspintaa hengelliseen elämään ja hengellisiin kysymyksiin tai ns. uskoontulokokemusta, jolloin Sana al-

kaa ”elämään” ja puhumaan juuri lukijan ymmärryksen tasolla.

Kaksi tietä

Kun Raamattuun ja erityisesti Uuteen testamenttiin alkaa päästä sisälle, ei mene kovinkaan kauan ennen kuin lukija tekee havainnon, että kirja puhuu juuri hänelle. Ennemmin tai myöhemmin se alkaa näyttämään elämästä asioita, miten ne ovat ja toisaalta, kuinka niiden tulisi olla.

Tarkkaavainen lukija tekee myös toisen merkittävän havainnon, joka johtaa helposti siihen, että hän hylkää koko Raamatun. Samojen asioiden kuvaukset eri kohdissa poikkeavat jonkin verran toisistaan. Näennäiset ristiriidat voivat toisaalta myös vahvistaa Raamatun luotettavuutta, todistavathan ne ainakin sen, että kukaan ei ole rohjennut ryhtyä muuttamaan esimerkiksi evankeliumien erilaisuuksia yhdenmukaisiksi. Alkuperäisiä käsikirjoituksia ei ole säilynyt ja kaikki käsikirjoitukset ovat entisten kopioita. Teksti on kuitenkin säilytetty niiden mukaisena ja hyvä niin. Pääasian suhteen sanoma on kuitenkin hämmästyttävän yhdenmukainen.

Sanotaan, että Raamattu osoittaa meille tien Taivasten valtakuntaan, mutta osoittautuukin, ettei sinne osoiteta yhtä tietä, vaan että teitä onkin kaksi.

Havainto on aivan oikea. Ne kaksi tietä ovat *lain tie* ja *evankeliumin tie*. Lain tie voi tuntua hyvin turvalliselta, johdonmukaiselta ja järkevältä. Kun tekee oikein ja elää niin hyvää elämää kuin pystyy, saa palkaksi ikuisen elämän. Tämä viehättää monia kunnollisia ja elämäänsä hyvin hallitsevia ihmisiä.

Ihminen ymmärtää lain luonnostaan järjellä, koska laki on hänen sisimmässään. Laki sanoo: ”Tee näin ja sinut palkitaan.” Evankeliumi sanoo: ”Saat anteeksi, sinut armahdetaan.” Järki ei tätä ymmärrä, siihen tarvitaan usko.

Lain tietä kulkeva ja totuutta rakastava ihminen joutuu kuitenkin väistämättä kohtaamaan itsensäkin totuuden: En pystykään elämään niin puhdasta ja pyyteetöntä elämää, mitä Jumalan laki edellyttää ja mitä Jumala tahtoo. Laki ei tyydy ulkonaiseen, vaan se vaatii, että motiivini ovat oikeat ja että rakkauteni Jumalaan ja lähimmäisiin on kokosydämistä.

Juuri tuo *kokosydämyyden* vaatimus johtaa helposti syvään kriisiin sellaisenkin, joka on kokenut elämässään uudestisyntymisen ihmeen ja sen tuoman tyydytyksen. Hänellä saattoi olla alussa synnintunto ja ehkäpä joku julisti hänelle synnit anteeksisaaduiksi ja näin hän koki vapautumisen ja suuren ilon. Mutta kukaan ei kertonut hänelle laista ja evankeliumista eikä niiden erosta. Hän kuunteli

Lain tie ja evankeliumin tie

Lain vanhurskaus	Uskonvanhurskaus
Ansaittu vanhurskaus	Luettu vanhurskaus
Itse hankittu	Toinen hankkinut
Jumalan viha	Jumalan suosio
Kuoleman virka	Hengen virka

Ansiollisuus	Armon osallisuus
Lain kuuliaisuus	Uskon kuuliaisuus
Orjan velvollisuudet	Lapsen oikeudet
Rauhattomuus	Jumalan rauha
Epävarmuus	Pelastusvarmuus
Kiros	Siunaus
Tuomion alaisuus	Hengen vapaus
Lihan teot	Hengen hedelmä
Eriseurat, lahkot	Uskovien yhteys
Vaatimuksia	Kaikki on lahjaa
Iloittelu ja rieha	Ilo ja kiitollisuus
Maksullinen	Ilmainen
Pelko ja ahdistus	Luottamus
Elämysten etsintä	Rikas elämä

**Ilman lain ja evankeliumin erottamista
Raamattu jää suljetuksi kirjaksi
ja hengellinen elämä vinoutuu.**

innokkaana kaikkea mahdollista julistusta ja opetusta eikä alkuinnostuksessa osannut asettaa kuulemaansa mitenkään kyseenalaiseksi. Hän saattoi kuulla jopa vuosikausia opetusta siitä, millainen uskova ihminen on ja millainen hänen tulisi olla. Josakin vaiheessa hän alkoi nähdä, ettei hänen elämänsä vastannutkaan sitä ihannetta, jota hänelle ja koko seurakunnalle julistettiin.

Vähitellen saattoi käydä niin, että alussa ollut pelastuksen *ilo katosi kokonaan* ja peittyi sen varjoon, mitä hän näki ja koki olevansa. Nyt, tässä tilanteessa hän käy kynniseksi eikä häntä kosketa enää mikään. Hän kokee olevansa vain puolisydäminen, jos edes sitäkään...

Totuudesta

Hengellisistä asioista kiinnostunut ihminen joutuu yleensä jossakin vaiheessa kyselemään: kuka on oikeassa, kenellä on totuus? Yksi uskonuunta korostaa jotain oppia ja käytäntöä, joka kiistatta nousee Raamatusta. Toinen korostaa jotain toista ja siihenkin löytyy perustelut Raamatusta. Pahimmassa tapauksessa näiden ryhmien välit ovat niin tulehtuneet, että ne melkein kiroavat toisensa ja pitävät toisiaan valheveljinä. Voivatko näin vastakkaisesti ajattelevat ja toisiinsa vihamielisesti suhtautuvat olla

saman Jumalan lapsia? Tästä havainnosta voi pahimmillaan seurata se johtopäätös, että lienee parasta antaa asian olla ja jättää koko kristillisyyden. Silloin tapahtuu se mittaamattoman suuri vahinko, että menetetään koko kallis asia ja jäädään osattomaksi suuresta aarteesta, joka on vain kadoksissa.

Jeesus sanoo olevansa tie, *totuus* ja elämä (Joh. 14:6). Siksi on hämmästyttävää, että monet niistäkin, jotka sanovat rakastavansa Jeesusta, eivät ole kiinnostuneita totuudesta. Joillekin riittää totuudeksi se, mitä kuulevat omista yhteisöistään. He ovat kuin tiedemies Pavlovin koirat, joiden sylkirauhaset alkoivat toimia tutusta kellonsoitosta silloinkin, kun ruokaa ei ollut tarjolla. Jos tällainen uskova kuulee julistusta, joka poikkeaa totutusta, niin saattaa olla, ettei hän ymmärrä siitä mitään.

On totta, että jo apostolien päivistä alkaen on ollut liikkeellä väärennöksiä. Mitä kalliimmasta asiasta on kysymys, sitä taidokkaampia väärennökset ovat. On tärkeää, että meillä on rakkaus totuuteen ja että tahdomme tietää totuuden itsestämme ja siitä, mitä meille opetetaan. Raamattu painottaa totuuden rakkauden välttämättömyyttä, mutta ei esitä mitään vaatimusta totuuden määrästä tai sen tasosta (2. Tess. 2:10-12). Ehkäpä jokin jumalallinen viisaus onkin siinä, ettei kenelläkään ole koko totuutta, vaan että katselemme samaa asiaa jokai-

nen omista lähtökohdistamme ja tietystä näkökulmasta. Olkoon siis jatkuva rukousaiheemme, että saisimme sitä viisautta, jota Jumala auliisti on luvannut antaa (Jaak. 1:5).

Oppi Jumalasta

Jumala on pyhä ja syntiä vihaava Majesteetti. Jumalan pyhyys on ihmiselle jotain hyvin vierasta ja pelottavaa. Kun ihminen lankesi syntiin, hän pakeni Jumalaa. Raamattu sanoo: ”Ja mies vaimoineen lymysi Herran Jumalan kasvojen edestä paratiisinpuiden sekaan” (1. Moos. 3:8). Ihminen ei enää voinut kohdata Jumalan pyhyyttä.

Mooses kohtasi Jumalan pyhyiden ensimmäistä kertaa palavassa pensaassa Jumalan vuoren, Horebin, juurella. Kun Jumala puhui hänelle, niin hän peitti kasvonsa, sillä hän pelkäsi katsoa Jumalaa (2. Moos. 3:6).

Kun profeetta Jesaja näki näyssä Herran ja kohtasi Hänen pyhyytensä, niin hän parahti: ”Voi minua! Minä hukun, sillä minulla on saastaiset huulet ja minä asun kansan keskellä, jolla on saastaiset huulet...” (Jes. 6:5). – Meillä on sama ongelma. Jumalan pyhyiden ja oman syntisyyden tiedostaminen avaa oven evankeliumille, joka on sanoma välimiehestä ja sovittajasta ihmisen ja Jumalan välillä.

Kristinuskon on Kristuksen sisäistä tuntemista, toisin sanoen se on Kristuksen elämää ihmisessä. Se on henkilökohtaista uskoa ja luottamusta Jumalaan perustuen Jeesuksen ristinkuolemallaan hankki-
maan sovituksen ja Hänen ylösnousemukseensa vanhurskauttamisemme tähden.

Kristinuskoon sisältyy selkeä ja tunnistettavissa oleva oppi (2. Joh. 9-11). Tämän opin pääasian tunteminen ja siinä pysyminen on kristitylle kaikkein keskeisin kysymys. Ei siis ole lainkaan samantekevää, olemmeko siihen nähden oikeassa vai väärässä. Paavali mainitsee sen useammassa yhteydessä ja käyttää siitä ilmaisua ”sana rististä”.

Oppi on tarpeen silloin, kun ymmärryksellä tahdotaan erottaa oikea väärästä ja hyvä pahasta. Kun yksinkertaiset perustotuudet ovat tiedossa, niin tämä varjelee meitä eksymästä outojen oppien sokkeloihin. Kristinuskon sanoma annettiin alunperin yksinkertaisille ihmisille – ei teologeille.

Minkä tahansa arvokkaan asian voi tunnistaa aidoksi, jos pystyy selvittämään alkuperän. Alkuperäisessä on usein allekirjoitus tai leima, josta aitouden voi tarkistaa. Niin on kristinopinkin suhteen. Siinä tulee aina olla aito ”Golgatan leima”. Allekirjoituksia ja leimojakin voidaan väärentää,

siksi tarvitaan muutakin tunnistusta. Ei vielä riitä, että puhutaan Jumalasta, Kristuksesta ja Pyhästä Hengestä tai käytetään paljon hengellistä sanastoa ja ehkä rukoillaankin. Evankeliumi on tunnistettavissa muutamista luovuttamattomista pääkohdista. Jos sanomassa ihmisen pelastuminen ei tapahdu *yksin* uskosta (uskon kautta), *yksin* armosta ja *yksin* Kristuksen tähden, se on väärennös. Joskus on seurattava pitemmän aikaa julistusta, opetusta ja käytäntöä ennen kuin tämä tulee esille. Kirjoissa se voi vaatia lähes koko kirjan lukemista ja kaiken sanotun kaatava väärä opetus voi olla vasta viimeisillä sivuilla. Yleensä väärä on havaittavissa erilaisista ehdoista ja vaatimuksista *tehdä* jotakin tai *kokea* jotain ollakseen todellinen kristitty.

Mitä synti on?

Synti on uskonnollinen käsite. Se on jumalanvastaisuutta, joka on ymmärrettävissä omassatunnossa ja sielläkin joko lain kautta tai Pyhän Hengen nuhteluna.

Väitellään paljon siitä, onko tämä tai tuo asia syntiä. Tällainen väittely jo itsessään osoittaa, että asiaa ei lainkaan ymmärretä.

Kaikki synti on lain rikkomista. Johannes kirjoittaa, että synti on laittomuutta (1. Joh. 3:4). To-

tuus ihmisestä on, että hän on syntinen syntymästään saakka. Hän on saanut syntisyyden perintönä vanhemmiltaan ja nämä taas omilta vanhemmiltaan, näin taaksepäin aina ensimmäiseen ihmispariin saakka. Synti asuu jokaisessa ihmisessä. Ei ole olemassa niin pyhittynyttä ihmistä, etteikö jokin hankala elämäntilanne voisi johtaa karkeaankin syntiin. Jokaisella on raja, jossa padot murtuvat. Tämä on hirvittävä tosiasia ihmisestä. Vain Jumalan varjelus tai kuolema voivat tästä vapauttaa.

Monet kieltävät tämän ns. perisyntien olemassaolon, mutta eivät kuitenkaan voi tehdä sitä tyhjäksi. Se on synti, mistä ei voi tehdä parannusta ja se seuraa meitä kuolemaamme asti. Tämä ominaisuus ilmenee ihmisessä varhain, jo siinä vaiheessa, kun pienellä lapsella alkaa olla omaa tahtoa. Vaapaan tahdon korostajien on vaikea tunnustaa tätä, koska he kuvittelevat, että paha tulee opittuna asiana ja ihmisen ulkopuolelta.

Syntiinlankeemus turmeli myös ihmisen tahdon. Paavali kirjoitti elämänsä loppupuolella juuri tästä tosiasiaista: ”Sillä minä tiedän, ettei minussa, se on minun lihassani, asu mitään hyvää. Tahto minulla kyllä on, mutta voimaa hyvän toteuttamiseen ei; sillä sitä hyvää, mitä minä tahdon, minä en tee, vaan sitä pahaa, mitä en tahdo, minä teen. Jos minä siis teen sitä, mitä en tahdo, niin sen tekijä en enää

ole minä, vaan synti, joka minussa asuu. Niin huomaa siis itsessäni, minä, joka tahdon hyvää tehdä, sen lain, että paha riippuu minussa kiinni...” (Room. 7:18-21).

Paavali ei puhu tässä menneessä muodossa, vaan preesensissä, nykyajassa. Sitäpaitsi jokainen rehellinen uskovainenkin joutuu tunnustamaan saman itsestään ja jopa niinkin, ettei usein ole edes tahtoakaan tehdä hyvää.

Vaikka ihminen varttuu aikuiseksi ja oppii käytöstapoja ja vaikka hänestä tulee kristitty, *syntisyys* ei kuitenkaan hänestä katoa. Se tosin muuttaa muotoaan ja ”jalostuu”, mutta se ei lähde pois parhaimmastaakaan ihmisestä – ei ihmisvoimin eikä edes Jumalan avulla. Tämä on pettymys monelle ja siksi on erilaisia teorioita, joilla tämä karu tosiasia yritetään selittää pois ja kieltää.

Pyhyys kuuluu Jumalan olemukseen eikä hänen lähellään voi olla mitään saastaista ilman, että Jumalan pyhyys tuhoaisi sen. Siksi sanotaan, että Jumala on kiivas Jumala ja että Hän on kuluttava tuli, joka vihaa vääryyttä kaikissa sen muodoissa.

Raamattu jakaa ihmiset kahteen joukkoon suhteessa vääryyden eli synnin seurauksiin: lain alaiset, joille synti luetaan syyksi ja armon alaiset, joille *hänessä olevaa* syntiä ei lueta syyksi.

Parannus

”Tehkää siis parannus ja kääntykää, että teidän syntinne pyyhittäisiin pois, että virvoituksen ajat tulisivat Herran kasvoista ja hän lähettäisi hänet, joka on teille edeltämäärätty, Kristuksen Jeesuksen” (Ap. t. 3:19-20).

Parannus on suomalaisessa raamatunkäännöksessä (v. 38) huono ilmaisu, koska se vie ajatukset täysin päinvastaiseen suuntaan, kuin mitä sillä alunperin on tarkoitettu. Sehän synnyttää ajatuksen, että minun on jollakin tavalla ryhdistäydyttävä ja saata-va itse elämäni ojennukseen.

Alkuperäinen sana mielenmuutos ei sekään anna suomalaiselle oikeaa kuvaa. Eihän ihminen itse voi noin vaan muuttaa mieltään.

Mutta jos ajatellaan kääntymistä, ollaan jo lähempänä oikeaa. Kun ihminen on menossa väärään suuntaan, ei auta pieni suunnan muutos, vaan on tehtävä täyskäännös. Koska ollaan menossa pois päin Jumalasta, niin on käännäyttävä häntä kohti.

Mutta Jumala on pyhä ja ihminen on syntinen, kuinka he voivat kohdata? Siten, että ihminen tunnustaa tosiasiat itsestään, se merkitsee syntinsä näkemistä ja sen tunnustamista Jumalan edessä. Sana *parannus* on pohjimmiltaan kuin karjan kutsuhuuto: ”Tulkaa tännepäin, täällä on ravintoa.” Parannus

nus on Parantajan luokse tulemista ja parannettava olemista. Parannus on koko elämän kestävä prosessi.

Todellinen parannuksen tekeminen johtaa siihen, ettei omista teoistaan ja itsestään ole löydettyissä vähäisintäkään lohdutusta, vaan ainoaksi toivoksi jää Jumalan armo Kristuksessa. Vasta tällainen tyytymättömyys omaan parannukseen on oikeaa parannuksen tekemistä.

Jeesus sanoo vuorisaarnassa autuaiksi tällaisia ihmisiä: ”Autuaita ovat hengessään köyhät, sillä heidän on taivasten valtakunta.” ... ”Autuaita ne, joilla on vanhurskauden nälkä ja jano: heidät ravitaan.” (Matt. 5:3, 6).

Hengessä köyhä tuossa edellä ei alkuperäisessä merkityksessään tarkoita vähävaraista vaan rutiinköyhää, jolla itsellään ei ole mitään.

Uudestisyntyminen ja Pyhä Henki

On erilaisia selityksiä sille, mitä uudestisyntymisessä tapahtuu. Koska selitykset poikkeavat hyvin paljon toisistaan, niin se tarkoittaa väistämättä sitä, että jotkut niistä ovat väärä.

Raamattu puhuu paljon uudestisyntymisestä.

Eräs paljon käytetty jae on Joh. 3:3, missä Jeesus sanoo Nikodeemukselle: ”Totisesti, totisesti, minä sanon sinulle: joka ei synny uudesti, ylhäältä, se ei voi nähdä Jumalan valtakuntaa.”

Tärkeää on kuitenkin tietää, mitä uudestisyntyminen on ja mitä se ei ole. Satunnaiselle lukijalle on syytä sanoa, ettei sillä ole mitään tekemistä jälleensyntymisen kanssa. Kun puhumme uudestisyntymisestä emme tarkoita myöskään sitä, mistä Jeesus puhuu Matt. 19:28, kun hän puhuu opetuslapsilleen siitä uudestisyntymisestä, jolloin hän itse istuu kirkkautensa valtaistuimella.

Puhumme tässä siitä uudestisyntymisestä, mistä Jeesus puhui Nikodeemukselle. Se koskee meitä jo tässä ajassa ja se uudestisyntyminen on välttämättömyys jokaiselle, joka toivoo kerran pääsevänsä Jumalan valtakuntaan.

Kysymme Nikodeemuksen tavoin: ”Kuinka ihminen voi vanhana syntyä?” Ja Jeesus vastaa hänelle: ”Totisesti, totisesti minä sanon sinulle: jos joku ei synny vedestä ja Hengestä, ei hän voi päästä sisälle Jumalan valtakuntaan. Mikä lihasta on syntynyt, on liha; ja mikä Hengestä on syntynyt, on henki.” Uudestisyntyminen merkitsee siirtymistä armon valtakunnan kansalaiseksi.

Kun ihminen syntyy luonnollisella tavalla tähän maailmaan, niin silloin hänestä tulee *elävä*. Näin ta-

pahtuu myös uudestisyntymisessä. Mutta siinä hän ei saa sisimpäänsä enää ihmisen henkeä, vaan kokonaan uuden Hengen, jota sanotaan Pyhäksi Hengeksi, Jumalan Hengeksi tai Kristuksen Hengeksi. On syytä aina muistaa, että Pyhä Henki on persoona, josta ei sanota *se*, vaan *Hän*. Pyhä Henki ei ole erillinen jumaluus, vaan hän on *itse* Jeesus Kristus (Ap. t. 3:19-20).

Jos ihminen voisi syntyä uudestaan ilman Pyhää Henkeä, hän olisi verrattavissa ihmislapseen, joka syntyy kuolleena. Siitä olisi ilo kaukana.

Raamatussa on jonkin verran toisistaan poikkeavia kuvauksia siitä, kuinka Henki saadaan ja miten uudestisyntyminen tapahtuu. Käytäntö on sittemmin osoittanut, että kuka tahansa missä tahansa voi aidosti uudestisyntyä ilman tarkkoja kaavoja siitä, kuinka sen tulee tapahtua. Ensimmäisenä helluntaina tapahtui joukkouudestisyntymisiä, kun Henki vuodatettiin moniin samanaikaisesti ja usein siihen liittyi myös kielilläpuhumista ja profetoimista. Mutta näin ei kuitenkaan tapahtunut kaikissa tapauksissa, esimerkiksi helluntaipäivänä uskoontulleista kolmestatuhannesta ei ole mitään mainintaa siihen suuntaan, että he olisivat jotenkin näkyvällä tavalla saaneet Pyhän Hengen. Mainitaan ainoastaan Pietarin suulla annettu lupaus: ”...niin te saatte Pyhän Hengen lahjan” (Ap. t. 2:38). Raamatussa

on myös muita esimerkkejä siitä, ettei näitä näkyviä ilmiöitä mainita.

Ihminen siis uudestisyntyy, kun hän uskossa kuulee evankeliumin. Samalla hän saa Pyhän Hengen. ”Usko tulee siis kuulemisesta, mutta kuuleminen Kristuksen sanan kautta” (Room. 10:17). ... ”Tämän vain tahdon saada teiltä tietää: lain teoistako saitte Hengen vai uskossa kuulemisesta? ... Joka siis antaa teille Hengen ja tekee voimallisia tekoja teidän keskuudessanne, saako hän sen aikaan lain tekojen vai uskossa kuulemisen kautta?” (Gal. 3:2, 5). ”Kuuleminen” ei sinänsä tarkoita pelkästään korvilla kuulemista, vaan ”kuulla” voi myös ”sydämellä” vaikka kirjaa lukiessa, kun sieltä evankeliumin sana kirkastuu. Ihminen voi tällöin vastata Jumalan kutsuun. Uudestisyntyminen on kuitenkin *aina* Jumalan työ, jota ihminen itse ei voi saada aikaan.

Yhtä lukuunottamatta kaikissa kohdissa, joissa Uusi testamentti puhuu Hengellä kastamisesta, viitataan tulevaan (ensimmäiseen) helluntaihin. Vain yksi kohta viittaa jo takanapäin olevaan helluntaihin: ”...sillä me olemme kaikki yhdessä Hengessä kastetut yhdeksi ruumiiksi, olimmepa juutalaisia tai kreikkalaisia, orjia tai vapaita, ja kaikki olemme saaneet juoda samaa Henkeä” (1. Kor. 12:13).

Sen lisäksi, että Pyhä Henki asuu sydämessä,

tarvitaan vielä Hengellä täyttymistä ja sen tulisi olla jatkuvaa. Kun muistamme, että Pyhä Henki on persoona, niin on itsestään selvää, ettemme saa vähän tai paljon Henkeä. Hän joko on tai sitten Häntä ei ole. Pyhällä Hengellä täytyminen onkin sitä, että Jeesus saa enempi tilaa ja hallintavaltaa sydämessä ja monia asioita jää kokonaan pois. Hengen saaminen ja Hengellä täytyminen ovat siis kaksi eri asiaa, vaikka ne alussa voivat tapahtua myös samanaikaisesti. Jos ajatellaan Hengellä täyttymistä käänteisesti, niin sehän merkitsee sitä, että minän valta pienenee.

Raamatussa on monia kuvauksia Pyhällä Hengellä täyttyneistä ihmisistä. Otamme tähän esimerkeiksi ainoastaan Johannes Kastajan ja Paavalin. Johannes Kastaja oli täytetty Pyhällä Hengellä jo äitinsä kohdussa, hän valmisti tietä Herralle, katoi syntinsä tunnustavia parannuksen kasteella ja kehoitti ihmisiä uskomaan häneen, joka tulee hänen jälkeensä, Jeesukseen. Johanneksen sanoma oli: ”Katso, Jumalan Karitsa, joka ottaa pois maailman synnin.” Johannes ei siis julistanut itseään, vaan tunnusti nöyrästi: ”Hänen tulee kasvaa ja minun vähetä” (Joh. 3:30). Vaikka Johannes oli enemmän kuin profeetta (Matt. 11:9), hän ei tehnyt yhtäkään tunnustekoa (Joh. 10:41). Tuskinpa semmoista miestä monikaan

tässä ajassa pitäisi Hengellä täyttyneenä...

Paavali täyttyi Pyhällä Hengellä Ananiaksen laskettua kätensä hänen päälleen ja kohta hän saarnasi sitä Jeesusta, jota oli aiemmin vainonnut. Muutos hänen kohdallaan oli dramaattinen. *Jumala* teki Paavalin kätten kautta monia voimallisia tekoja, mutta silti Paavalin julistuksen kohde ja keskus oli sama kuin Johannes Kastajallakin, Jeesus Kristus syntien poisottajana. Paavalin mukaan evankeliumi, sana ristikstä, on Jumalan voima (Room. 1:16, 1. Kor. 1:18). Mutta ei Paavalikaan saanut koko voimaa yhdellä kerralla. Ap. t. 9:22 kerrotaan, että ”Saulus sai yhä enemmän voimaa.” Voimaa mihin? Siihen, että hän näytti toteen, että Jeesus on Kristus. Siihen mekin saamme Pyhän Hengen voimaa, ei siihen, että meistä tulee suuria ja että pullistelemme ”hengellisillä lihaksilla.”

Ihmiset odottavat ja vaativat ”merkkiä” siitä, että joku on uskossa ja että hän on saanut Pyhän Hengen. Merkkeinä pidetään milloin mitäkin, mutta varmana voidaan pitää vain sitä, mikä tulee esiin hyvänä hedelmänä. Jos Jumalan sana ei avaudu, uskoviensa yhteys ja muukaan hengellinen elämä ei mitenkään kiinnosta, eikä oma pahuus huolestuta, niin ne ainakin ovat osoitusta siitä, ettei mitään todellista ole lainkaan päässyt tapahtumaan.

Koska ihminen saa Pyhän Hengen uudestisynt-

tymässä, niin herää luonnollisesti huoli siitä, mistä hengestä on kysymys silloin, kun *jo* uskossa olevia johdatetaan *jälleen* hengen saamiseen. Eihän Pyhä Henki tule aina uudestaan, jos Hän jo entuudestaan asuu uskovassa? On siis mahdollista saada jokin vieras henki (2. Kor. 11:4).

” ’Odotuskokoukset’ (se on ’Hengen odottaminen’, kunnes Hän laskeutuu jollakin ilmitulevalla tavalla) ovat olleet hyödyksi petollisille hengille siksi, että tämä menettely ei ole sopuoinnussa kirjoitetun Sanan kanssa. Raamattu opettaa, että (1) Pyhää Henkeä ei tarvitse rukoilla tai pyytää tulemaan, koska Hän on Isän antama lahja (Joh. 14:16), ja että (2) Pyhää Henkeä ei tarvitse ’odottaa’, vaan Hänet on vastaanotettava ylönousseen Herran kädestä (Joh. 20:22). Jeesuksesta on kirjoitettu: ’Hän kastaa teidät Pyhällä Hengellä ja tulla’ (Matt. 3:11). Sen lisäksi, että Hengen rukouminen, ’luottaminen Henkeen’, ’Hengen totteleminen’ ja ’Hengen odottaminen’ saapuvaksi on Raamatun sanan vastaista, voivat nämä tilanteet muodostua pahojen henkien rukoilemiseksi ja niiden tottelemiseksi, koska ne jäljittelevät Jumalan toimintaa.”¹

1. Lainaus Jessie Penn-Lewisin ja Evan Robertsin kirjoittamasta kirjasta ”*War on the Saints*”. Suomeksi *Pyhien sota*, suomentanut Tapio Nousiainen, Kuva ja Sana 1976.

Siis aivan samoin, kuin me (uskon kautta) tulimme osallisiksi Jeesuksen kuolemasta ja ylösnousemuksesta (Room. 6:5), meidät kastettiin Hengellä ensimmäisenä helluntaina. Pääsemme tästä osallisiksi uskoessamme syntimme anteeksi Hänen nimesseen ja veressään. Se merkitsee samalla uudestisyntymistä. Monellakaan ei ole tiedossa tarkkaa ajankohtaa, milloin se on tapahtunut, mutta pääasia on siinä, että tämä usko on tässä ja nyt todellisuutta.

Uudestisyntymässä tullaan siis *osalliseksi* helluntaista ja saadaan Pyhä Henki. Tätä käsitystä vastustetaan kahdella Raamatun paikalla. Ne ovat Ap. t. 8:5-17 ja Ap. t. 19:1-7. Ensinmainittu kohta kertoo Samarian herätyksestä ja kuinka kansa uskoi Filip-pusta, kun se näki ne voimateot, joita Filippus teki, ja he ottivat kasteen, sekä miehet että naiset. Samoin noita Simonkin uskoi ja sai kasteen. Jerusalemissa lähetettiin Samariaan Pietari ja Johannes, ja vasta sitten vedellä kastetut saivat Pyhän Hengen. Jälkimmäinen kohta kertoo, että Efesoon tuli noin 12 miestä, jotka ”uskoivat”, mutta olivat saaneet ainoastaan Johanneksen kasteen ja olivat siis Johanneksen opetuslapsia. Sitäpaitsi he eivät olleet kuulleetkaan Pyhästä Hengestä. Mutta Paavalin laittaessa kätensä heidän päälleen, he saivat Pyhän Hengen.

Sen enempää Samariassa kuin Efesossakaan ”uskoviksi tulleet” eivät vielä olleet uudestisynty-

neitä. Kun lukee mainittuja kohtia ja eri käännöksiä käyttäen ”pääsee sisälle” niissä kerrottuihin tapah-
tumiin, niin tulee väistämättä siihen tulokseen, että
kummassakaan tapauksessa uskoviksi mainitut ei-
vät olleet uudestisyntyneitä, koska heillä ei vielä ol-
lut Pyhää Henkeä. Tämä ei sovi yhteen sen laajalle
levinneen henkikasteopin kanssa, joka opettaa mo-
nivaiheista ja näkyvää kokemusta Pyhästä Henges-
tä. On olemassa opetusta, että jokaisen tulee saada
näyttävästi ja kuuluvasti ”henkikaste” henkilöko-
haisena kokemuksena. Siksi *jo* uskovinakin mennään
vaikka maan ääriin tai kenen tahansa käsien alle sii-
nä toivossa, että saataisiin tuo kokemus.

Uskoon tuleminen, siis uudestisyntyminen ja
uskossa oleminen ei kuitenkaan ole mahdollista il-
man Pyhää Henkeä. ”Mutta jolla ei ole Kristuksen
Henkeä, se ei ole hänen omansa” (Room. 8:9).

Pyhä Henki jakaa myös armolahjoja itse kulle-
kin niin kuin tahtoo. Niitä saa ja tulee rukoilla yh-
teiseksi rakentumiseksi. Kaikki uudestisyntyneet
ovat osalliset suurimmasta armolahjasta, joka on
iankaikkinen elämä (Room. 6:23). Muut armolah-
jat ovat tarkoitettut lähinnä tätä aikaa varten.

Sana rististä

Jos Jumala ei olisi ratkaisevasti puuttunut ihmiskunnan syntiongelmaan, olisimme kaikki tuhon omia. Vaikka Jumala on pyhä ja kiivas, hän on myös rakkaus ja hänen rakkautensa kohdistuu siihen, mikä on mennyt pilalle. Jumalan rakkaus poikkeaa ihmisen rakkaudesta siinä, että se kohdistuu sellaiseen, mikä ei ole hänen rakkautensa arvoista. Jumala ei katsonut toimeettomana ihmisen ahdinkoa, vaan hän näki hyväksi pelastaa ihmisen. Se tapahtui sovittamalla kaikkien ihmisten kaikkina aikoina tekemät synnit yhdellä kerralla. Paavali ilmaisee tämän koko maailmaa koskevan Jumalan pelastustyön selvästi ja ytimekkäästi: ”Sillä Jumala oli Kristuksessa ja sovitti maailman itsensä kanssa eikä lukenut heille heidän rikkomuksiaan, ja hän uskoi meille sovituksen sanan” (2. Kor. 5:19). Kun sanotaan ”koko maailman”, se tarkoittaa myös jokaista yksilöä, sinua ja minua. Sovitus on valmis, siksi meille sanotaan: ”Antakaa sovittaa itsenne.”

Ristillä tapahtunut sovitus jakoi maailman historian kahteen osaan. Se oli ratkaiseva hetki Vanhan ja Uuden liiton välillä.

Risti on ollut loukkaus sekä juutalaisille että pakanoille. ”Sillä kun, Jumalan viisaudesta, maailma ei oppinut viisauden avulla tuntemaan Jumalaa,

niin Jumala näki hyväksi saarnauttamansa hullutuksen kautta pelastaa ne, jotka uskovat, koskapa juutalaiset vaativat tunnustekoja ja kreikkalaiset etsivät viisautta, me taas saarnaamme ristiinnaulittua Kristusta, joka on juutalaisille pahennus ja pakanoilta hullutus, mutta joka niille, jotka ovat kutsutut, olkootpa juutalaisia tai kreikkalaisia, on Kristus, Jumalan voima ja Jumalan viisaus” (1. Kor. 1:21-24).

Nykyisin esiintyy opetusta, että evankeliumin ydin ei olisikaan sovituksen hetki, vaan jokin muu tapahtuma. Siksi on alettu korostaa muita sinänsä oikeita asioita, mutta samalla on hämärtynyt pääasia, sovitus. On huomattava, ettei sovitus tapahtunut *tyhjässä* seimessä, *tyhjällä* ristillä, *tyhjässä* haudassa, ei myöskään *ylösnousemuksessa* eikä *helluntaissa*. Sovitus tapahtui sillä hetkellä, jolloin Jeesus ristillä antoi henkensä ja jolloin temppelin esi-rippu repesi ylhäältä alas asti.

Uudelleen muotoillut ”evankeliumit” eivät sa-
laa ristin työtä, Kristusta meidän edestämme, vaan siirtävät *painopisteen* siihen, mitä meissä tapahtuu. Kuin huomaamatta Kristus *meissä* syrjäyttää Kristuksen *meidän edestämme*. Varsinkin nuoria ihmisiä houkutellessaan Jumalan valtakuntaan painottamalla heidän tulemistaan merkittäväksi muutosvoimaksi ja että he siten yhteisvoimin tulevat luomaan koko-

naan uuden ”kulttuurin”, joka muuttaa maailman.

Paavalin evankeliumin ydin oli sana rististä. ”Sillä Kristus ei lähettänyt minua kastamaan, vaan evankeliumia julistamaan – ei puheen viisaudella, ettei Kristuksen risti menisi mitättömäksi. Sillä sana rististä on hullutus niille, jotka kadotukseen joutuvat, mutta meille, jotka pelastumme, se on Jumalan voima” (1. Kor. 1:17-18).

”Sillä minä olin päättänyt olla teidän tykönänne tuntematta mitään muuta paitsi Jeesuksen Kristuksen, ja hänet ristiinnaulittuna” (1. Kor. 2:2).

”Oi te älyttömät galatalaiset! Kuka on lumonnut teidät, joiden silmäin eteen Jeesus Kristus oli kuvattu ristiinnaulittuna?” (Gal. 3:2).

Kaikki evankeliumin nimessä tapahtuvat julistukset ovat väärennöksiä, ellei sana rististä ole niissä pääsanoma, olkootpa sitten kuinka lumoavia ja rakkaudellisia tahansa suurine ihmeineen ja ilmiöineen.

Järkeä ei voi käsittää sovituksen salaisuutta, luonnolliselle ihmiselle sana veriuhrista ja rististä on vastenmielistä ja hullutusta.

Kun tämä sanoma tavalla tai toisella saavuttaa ihmisen, silloin hänellä on mahdollisuus ottaa sovitus vastaan. Vastaanottaminen merkitsee siirtymistä henkilökohtaisella tasolla Taivasten valtakunnan kansalaiseksi. Vastaanottaja voi kokea tämän

siirtymisen hyvin dramaattisena kuin äkillisenä jäiden lähtönä tai sitten hyvin hiljaisena muutoksena ikään kuin keväisten jäiden hiljaisena paikoilleen sulamisena. Kokemuksen voimakkuus riippuu usein myös siitä, millaista elämää asianomainen on elänyt ja kuinka suuresta muutoksesta on kysymys. Mitään kaavaa tästä muutoksesta ei kuitenkaan pidä tehdä.

Synnin hallintavalta murtuu vain armossa

Joidenkin on hyvin vaikea ymmärtää, että pyhityneimmälläkin kristityllä on jokin raja, jonka ylittäminen voi saada hänet lankeamaan häpeällisiinkin synteihin. Siksi pyhitys ei koskaan kelpaa autuuden perustaksi, vaan perusta on jatkuvasti ja koko ajan anteeksiantamuksessa ja armossa.

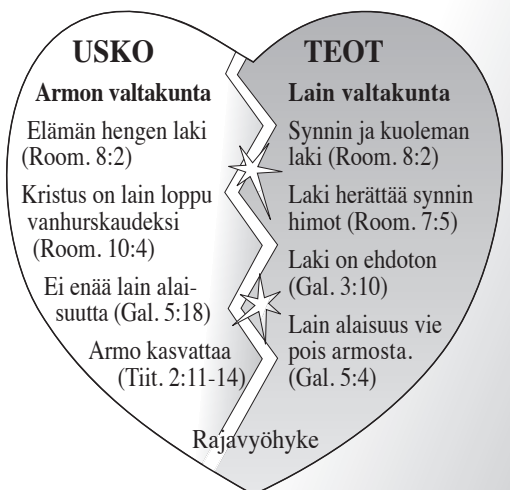
Vaikka uskova ihminen onkin edelleen syntinen (1. Joh. 1:8), se ei tarkoita sitä, että synnillä olisi hallintavalta hänen elämässään. Paavali kirjoittaa: ”...missä synti on suureksi tullut, siinä armo on tullut ylenpalttiseksi” (Room. 5:20). Tästä seuraa luonnollisesti kysymys: eikö juuri silloin voida elää synnissä? Mutta Paavali kauhistuu jo sellaista ajatustakin, siksi hän kirjoittaa: ”Mitä siis sanomme? Onko meidän pysyttävä synnissä, että armo

suureksi tulisi? Pois se! Me, jotka olemme kuolleet pois synnistä, kuinka me vielä eläisimme siinä? Vai ettekö tiedä, että me kaikki, jotka olemme kastetut Kristukseen Jeesukseen, olemme hänen kuolemaansa kastetut? Niin olemme siis yhdessä hänen kanssaan haudatut kasteen kautta kuolemaan, että niinkuin Kristus herätettiin kuolleista Isän kirkkauden kautta, samoin pitää meidänkin uudessa elämässä vaeltaman. Sillä jos me olemme hänen kanssaan yhteenkasvaneita yhtäläisessä kuolemassa, niin olemme samoin myös yhtäläisessä ylösnousemuksessa, kun tiedämme sen, että meidän vanha ihmisemme on hänen kanssaan ristiinnaulittu, että synnin ruumis kukistettaisiin, niin ettemme enää syntiä palvelisi; sillä joka on kuollut, se on vanhurskautunut pois synnistä” (Room. 6:1-7).

Synti on laittomuutta ja syntiin suostuminen merkitsee paluuta lain alaisuuteen. Siksi uskovalle synti tuottaa niin suurta kipua, että hänen on pikimmiten palattava synnistä ja lain alaisuudesta armon alle. Synti on uskovan sisäiselle ihmiselle jotain samaa kuin mikä tahansa kiusallinen sairaus fyysiselle ruumiille.

Sallittaneen tässä kohden pieni vertaus. On kaksi valtakuntaa rinnakkain, aivan kuten Suomi ja Venäjä. Mailla on pitkä yhteinen maaraja. Rajan

Uskon kilvoitus merkitsee sotatilaa
sydämessä armon valtakunnan
ja tekojen uskonnon välillä.

Armon valtakunnassa saamme nauttia Golgatan ”maisemista”, vihreistä niityistä ja virvoittavista vesistä.

Lain valtakunnassa on Siinain vaatimusten ”helle”, savu ja jylinä – ei vehreyttä eikä virvoitusta.

kummallakin puolella vallitsee omat lakinsa eivätkä ne lait koske rajan vastakkaisella puolella olevia kansalaisia. Varmin keino välttää Venäjän lain alaisuudelta, on pysytellä Suomen puolella. Pelkkä rajaloukkaus muodostaa riskin joutua toisen maan lakien alaisuuteen.

Voidaan samoin ajatella, että armon valtakunta ja lain valtakunta ovat vierekkäin. Jos pysytlemme armon valtakunnassa, lain valtakunnan lait ja säädökset eivät koske meitä. Paavali kirjoitti: ”Minä olen lain kautta kuollut pois laista elääkseni Jumalalle” (Gal. 2:19, kts. myös Room. 3:19). Niin mekin kuolemme pois laista, kun elämme armon valtakunnan kansalaisina. Synnin voima on laki, jos kuolemme pois laista, kuolemme myös pois synnistä. Uskonkilvoituksen ydin on siinä, että pysymme armon valtakunnassa ja sen ”lakien” alaisuudessa. On syytä välttää jo näiden valtakuntien rajavyöhykettäkin.

Kristittyjen yhteys

Herran lauma on pahoin hajallaan. Siksi on ollut monia pyrkimyksiä saada se kootuksi yhteen, on ekumeniaa, yhteiskristillisyyttä ja missioita. Mutta mikään niistä ei ole tuonut sellaista yhteyttä, joka toimisi laajemmalti käytännön tasolla.

Kuitenkin aito kristittyjen yhteys on jo olemassa, sitä ei tarvitse eikä voikaan luoda ja se toimiikin jossain määrin. Kristittyjen yhteyden periaate perustuu muutamii raamatunpaikkoihin: ”Siitä kaikki tuntevat teidät minun opetuslapsikseni, jos teillä on keskinäinen rakkaus” (Joh. 13:35).

Tässä Jeesuksen puheesta lainatussa kohdassa on merkittävä ehto ilmaiseva sana *jos*. Tämä ehto on kovin huonosti toteutunut kristikunnan historiassa.

”Minä rukoilen heidän edestänsä; en minä maailman edestä rukoile, vaan niiden edestä, jotka sinä olet minulle antanut, koska he ovat sinun - - ” (Joh. 17:9).

Vaikka Jeesus puhuu tässä opetuslapsistaan, niin samassa luvussa hän liittää tähän yhteyteen vielä ne, jotka tulevaisuudessa uskovat häneen: ”Mutta en minä rukoile ainoastaan näiden edestä, vaan myös niiden edestä, jotka heidän sanansa kautta uskovat minuun, että he kaikki olisivat yhtä, niinkuin sinä, Isä, olet minussa ja minä sinussa, että hekin meissä olisivat, niin että maailma uskoisi, että sinä olet minut lähettänyt” (Joh. 17:20, 21).

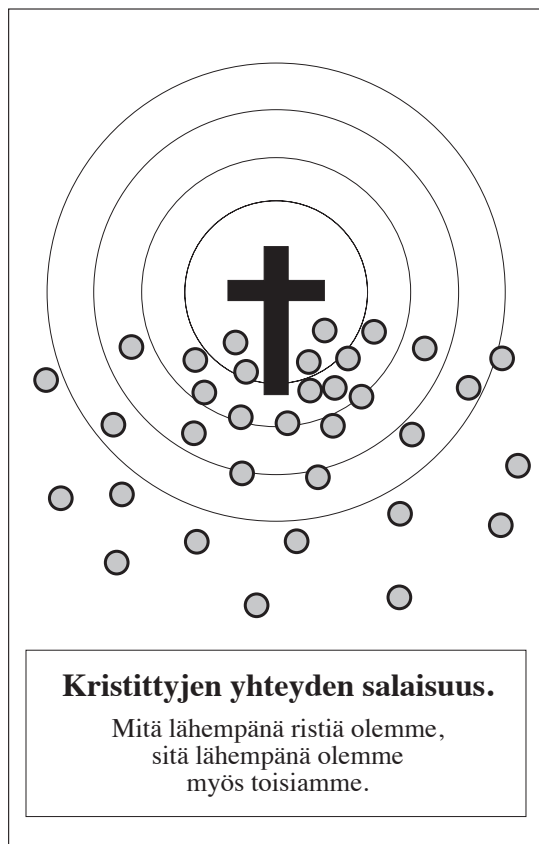
Tässä meille on annettu tärkeimmät kiinnepohdat kristittyjen yhteyden perusteista. Erityisen tärkeä sana Jeesuksen puheessa on pieni sana *he*. Edellisten jakeiden tekstiyhteydestä löydämme vastauk-

sen siihen, keistä Jeesus puhuu sanoessaan ”he”.

He tarkoittaa ainoastaan niitä ihmisiä, jotka ovat kutsutut eroon maailmasta. Jakeissa mainitut *he* eivät siis koske kaikkia ihmisiä. Todellinen kristittyjen yhteys on hengellinen yhteys. Tämä yhteys ilmenee sekä kaipauksena yhteyteen niitten kanssa, joilla on sama usko ja sama salattu elämä Herrassa, että rakentumisena tästä yhteisestä uskosta ja yhdessäolosta. Tämä usko ilmenee ihmisen sisimmän tyydyttymisenä, mutta myös jatkuvana hengellisenä nälkänä ja janona sekä hengellisen opetuksen ja evankeliumin sanan halukkaana vastaanottamisena. Yhteistä heille on myös jatkuva armon tarve.

Johanneksen evankeliumin 17. luvussa ei ole vetoomusta yhteyden luomiseen. Herra sanoo, että yhteys on *jo* olemassa. Hän ei sano, että yhteyteen tulisi pyrkiä. Ei ole tarvetta tulla yhdistetyksi, sillä me olemme jo yhdistetyt samassa Hengessä. Paavali kehottaa uskovia ainoastaan ”säilyttämään hengen yhteyden” (Ef. 4:3). Emmehän voi säilyttää sitä, mitä meillä ei ole. Jumala ei ole käskenyt meitä tulemaan yhdeksi, vaan me olemme jo yhtä.

Käytännössä lähes jokainen kristitty on henkilökohtaisesti kokenut, että joskus hengen yhteys syntyy toisen uskovan kanssa ensi tapaamisesta lähtien. Monta sanaa ei ole vaihdettu, kun yhteys on *jo* olemassa. Asiaa ei voi järjellisesti selittää. Ei ole

kysymys ”henkilökemiasta”, eikä pelkää toisen sietämisestä vaan jostakin paljon enemmän.

Paavali taisteli kyynelin puhtaan evankeliumin puolesta. Hän kirjoitti Korinton seurakunnalle: ” - - me taas saarnaamme ristiinnaulittua Kristusta, joka on juutalaisille pahennus ja pakanoille hullutus” (1. Kor. 1:23), ja: ”Sillä minä olin päättänyt olla teidän tykönänne tuntematta mitään muuta paitsi Jeesuksen Kristuksen ja hänet ristiinnaulittuna” (1. Kor. 2:2).

Miksi Paavalin evankeliumi oli näin suppea? Tunsihan hän Jeesuksen ylösnousemuksen, hänen herrautensa, voimansa, kuninkuutensa, helluntain tapahtumat, ihmeet ja merkit. Ja tapahtuihan hänen kauttaan voimatekoja. Miksi hän keskittyi Jumalan Pojan heikkouteen ja kuolemaan eikä siihen, mitä sen jälkeen tapahtui? Siksi, että ristillä tapahtunut sovitus on ihmisen pelastumisen kannalta oleellista ja ilman sitä ei muullakaan ole merkitystä.

Kristittyjen yhteys toteutuu parhaiten siellä, missä laki saa murskata ihmisen omat selviytymismahdollisuudet Pyhän Jumalan edessä. Silloin Jumalan armokin voidaan ymmärtää oikein. Näin ihminen ei ole enää subjekti pelastuksensa asiassa, vaan objekti eli Jumalan työn kohde. Hän saa ottaa vastaan armolahjana (Room. 6:23) iankaikkisen elä-

män ja vapautuu jo tässä ajassa tasapainoiseen ja hyödylliseen elämään. Uskon kilvoituksen sisällöksi tulee armossa pysyminen – ei enää armon vaikutusten etsiminen itsestä ja toisista.

Todellinen ja aito kristittyjen yhteys on Jumalan armolasten yhteyttä. Armolapset ovat valkeuden lapsia. Heillä on kaikki Jeesuksessa Kristuksessa – lain täyttäjässä. Itse he ovat vain ansiottomia palvelijoita, jotka eivät tee luetteloita saavutuksistaan. Heidän uskonsa määrä – suuri tai pieni – ei tule edes esille. Tärkein on heidän uskonsa kohde ja se, että *kaikki* toivo on itse kohteessa.

Oppi ja yhteys

Joskus väitetään, että oppi erottaa. Paavali ei kuitenkaan vähätellyt oppia. Hän kirjoittaa: ” - - - ettemme enää olisi alaikäisiä, jotka ajelehtivat ja jouta viskellään kaikissa opintuulissa ja ihmisten arpapeleissä ja eksytyksen kavalissa juonissa; vaan että me, totuutta noudattaen rakkaudessa, kaikin tavoin kasvaisimme häneen, joka on pää, Kristus” (Ef. 4:14,15).

Väärän opetuksen, julistuksen ja käytännön ansiosta kristinusko on samaistunut maailman uskontoihin. Korkeamman hengellisyyden tason saavuttamiseksi siitä on tullut raskasta suorittamista ”tee”

ja ”älä tee” -sääntöineen.

Väärin oppien (ja henkien) vaikutus ilmenee ihmisissä, ylemmydentuntona, kovuutena, ylimielisyytenä ja jopa vihana. Näin siitä huolimatta, että käytetään samoja hengellisiä käsitteitä ja puhutaan paljon hengestä ja rakkaudesta.

Kristinuskon keskeisin oppikysymys on vanhurskauttaminen, joka on juridinen käsite, lakitermi. Se tarkoittaa syyttömäksi julistamista. Se viha, jonka me olemme vetäneet päällemme, kohdistui Jumalan Poikaan ristillä. Häneen uskomalla tämä kertakaikkinen pelastusteko *luetaan* yksinomaan armosta meidän hyväksemme. Todellista hengen yhteyttä ei voi syntyä, ellei tässä kysymyksessä valitse yksimielisyys, ei ainoastaan teoriassa vaan myös käytännössä.

On tarkoin pidettävä erillään kaksi peruskäsitettä: luettu vanhurskaus ja sitä seuraava elämänvanhurskaus, jota myös pyhitykseksi kutsutaan. *Vanhurskauttaminen* ei vielä merkitse meidän muuttumistamme vanhurskaaksi, vaan luo vasta pohjaa alkavalle pyhitykselle (Hepr. 10:14). Perustellusti voidaan sanoa, että luetun vanhurskauden ja elämänvanhurskauden sekoittaminen toisiinsa on aiheuttanut ja aiheuttaa kaikki harhaopit kristikunnassa. Voidaan myös todeta, että samasta syystä kristikunta on jakautunut lukemattomiin ryhmittymiin ja

lahkoihin, joissa kilpaillaan erilaisista uskovaisuuden tasoista. Tarvittaisiin *jatkuva* uskonpuhdistus selvittämään, kuinka keskeisestä asiasta vanhurskauttamisopissa on kysymys.

Kun katsomme puolestamme ristiinnaulittua Kristusta, ja uskossa kuulemme evankeliumin sanoman, vastaanotamme Pyhän Hengen (Gal. 3:1-5), ja Kristukseen katsomisesta usko myös jatkuvasti vahvistuu. Uskon kautta saamme sydämiimme Jumalan rauhan, jota kokemukset tai niiden puuttumiset eivät järkytä.

Ristin evankeliumi ei sido kuulijaa julistajaan, vaan Kristukseen. Aidon evankeliumin julistajan oma joukko ei useinkaan lisääny; päinvastoin monet kääntävät hänelle selkensä ja hylkäävät hänet.

On monia kristityiksi lukeutuvia, jotka pitävät tärkeänä ristin työtä, mutta jotka katsovat ristin kuuluvan vain menneisyyteen yhtenä sinänsä välttämättömänä osana pelastustapahtumassa. Mutta ristillä ei *enää* ole sitä asemaa kuin alussa, vaan nyt keskitytään siihen, mitä *ihmisestä* tulee ja mitä hän uudessa elämässään ja kilvoittelussaan saa aikaan. Ihmisen oletettu rakkaus Jumalaan syrjäyttää Jumalan todellisen rakkauden ihmiseen. Juuri tässä kristittyjen tiet erkaantuvat. Poikkeama voi alussa olla hyvin vähäinen, mutta perustan hämärtyessä ero kasvaa vähitellen niin suureksi, että yhteys käy mahdottomaksi.

Yhteyden esteet

Usein käy myös niin, että Hengen yhteys jää kokonaan syntymättä, vaikka molemmat pitävät itseään kristittyinä ja vaikka toinen puhuisi miten ”hengellisiä” tahansa. Tätäkin ovat monet kokeneet.

Yksi yhteyden este on sielullisen ja hengellisen sekoittaminen toisiinsa. Pelkkää sielullista tunnetilaa saatetaan erehtyä pitämään hengellisenä kokemuksena. Nykyinen kulttuuri ja erityisesti nuorisokulttuuri rakentuu mielihyvää tuottavan sielullisuuden varaan. Viime vuosina tämä ”kiva-kulttuuri” on tunkeutunut voimallisesti myös seurakuntiin. Tunteet eivät sinänsä ole välttämättä hyviä tai pahoja, mutta ”hengellisyys”, jossa tavoitellaan tunnemaailman kuohuttamista, johtaa voimakkaaseen riippuvuuteen tunteista. Oman aktiivisuuden päätyttyä ja tunteiden haihduttua ihminen voi joutua epätoivoon, koska kuvittelee joutuneensa eroon ”Jumalan läsnäolosta”.

Jos esitämme kristillisten yhteisöjen johtajille kysymyksen, mikä on keskeistä heidän yhteisöisensä ja opeissaan, saamme kaikilta vastauksen, että keskeisimpänä on Kristus ja hänen sovitustyönsä. Perusta on siis kaikilla sama – ainakin teoriassa.

Jos tämä on totta, miten on mahdollista, että käytännön tasolla vallitsee kuitenkin suuri erimie-

lisyys ja hajaannus? Kysymys on siitä, että se mitä pidetään luovuttamattomana perustana, ei saa olla sellainen todellisuudessa, siis elämässä ja käytännössä. Se on luovuttamaton vain periaatetasolla. Tosiasiassa Kristus onkin monessa yhteisössä vain keulakuva, lippu tai julistus, joka otetaan esiin tarvittaessa.

Hän, jonka tulisi olla kaiken Pää, on kuin kansakunnan historiassa vaikuttanut merkkihenkilö, jota kiitellään, ylistetään ja palvotaan. Jumalaa pidetään ikään kuin riikinkukkona, joka levittää pyrsötönsä koko komeudessaan, kun sitä tarpeeksi kehuaan. Toki jo tehdyille päätöksille voidaan pyytää Jumalan siunausta. Näin pyritään tekemään Jumalan tahto välittämättä Jumalan tahdosta.

Paavali kirjoitti Korinton kristityille: ”Sillä Kloen perheväeltä olen saanut teistä kuulla, veljeni, että teillä on riitoja keskuudessanne. Tarkoitan sitä, että yksi teistä sanoo: ’Minä olen Paavalin puolta’, toinen: ’Minä Apolloksen’, joku taas: ’Minä Keefaan’, joku vielä: ’Minä Kristuksen’ ” (1. Kor. 1:11-12).

Kristinuskon rasitteena on jo apostolien päivistä lähtien ollut lahkoutuminen eri puolueisiin. On merkillepantavaa, että tämä tapahtui juuri Korintossa, jossa armolahjat toimivat runsaana. Korinttolaiset olivat kuitenkin edelleen lihallisia, heillä oli riitaa

ja kateutta (1. Kor. 3:1-4). He olivat hengellisesti imeväisikäisiä.

Lahkoutuminen tuo terveen kristillisyyden rinnalle ”kristillisen uskonnollisuuden”, jossa ollaan omasta mielestä parempia ja pitemmälle ehtineitä korkeamman tason uskovia kuin muualla. Sama vaikutus on usein kirjaimellisella raamatuntulkinnalla, jolloin oppi rakennetaan muutamien Raamatun jakeiden varaan kokonaisuutta huomioimatta. Tällöin katsotaan, että Jumalakin on meille suosiollisempi kuin ”noille toisille”. Olemme kaikki alttiit tällaiselle lahkohengelle, jonka tunnistaa mm. kovuudesta ja siitä käsityksestä, ettei meitä tai minua voida eksyttää. Terve kristillisuus on nöyrää suhtautumista myös siihen mahdollisuuteen, ettei meillä ole koko totuutta ja että itsekin voimme eksyä.

Jumala luo erilaisuutta

Paavali puhuu aarteesta saviastiassa: ”Mutta tämä aarre on meillä saviastioissa, että tuo suunnattoman suuri voima olisi Jumalan eikä näyttäisi tulevan meistä” (2. Kor. 4:7).

Kun Jumala ottaa käyttöönsä saviastian, niin hän puhdistaa sen jaloon käyttöön. Puhdistaminen tapahtuu sekä ulkoisesti että sisäisesti, se ei ole kertatapahtuma, vaan se on jatkuvaa.

Saviastiat tehtiin aikoinaan käsityönä ja siksi ne olivat kaikki erilaisia. Astiat olivat yksilöitä, uniikkeja. Taitavan savenvalajan työ oli laadukasta, mutta silti siinä näkyi mestarin käden jälki. Näin on jokainen kristittykin, hän on erilainen persoona kuin joku toinen kristitty. Uskonnollisuus pyrkii ”teollistamaan” kristillisen uskon, mutta samalla kaatoa Mestarin käden jälki. Uskovista tulee ”massatuotteita”, toistensa kopioita, monistettuja yksilöitä eli klooneja. Tämä kehitys on toistunut eri herätysliikkeissä ja se on antanut kuhunkin liikkeeseen sille ominaiset erityispiirteensä, jotka tulevat esille erityisesti pukeutumisessa sekä puhe- ja käytöstäpoihin liittyvinä korostuksina.

Kun Jumalan Henki tekee työtään ihmisessä, niin Hän ei laita meitä samaan muottiin, vaan päinvastoin vapauttaa orjuuttavasta matkimisesta ja tiettyyn (uskonnolliseen) kulttuuriin sidotuista muotiasioista. Hän ei tee meistä kummajaisia, joista jo ensinäkemältä voi päätellä, mihin uskonnolliseen ryhmään kuulumme.

Uskon ollessa tervettä se ilmenee siten, että meidät vapautetaan yksilöinä olemaan juuri sellaisia, miksi Jumala on meidät tarkoittanut. Tämä koskee ulkonaista olemustamme, mutta varsinkin sisäistä.

Jumala tahtoo tehdä meistä luonnollisia eikä meidän tarvitse esittää uskovaisen roolia tai jotain

”superpyhää”. Sellaista esiintyy nykyisinkin, mutta se on varma merkki itse valitusta uskonnollisuudesta ja siitä, että kaikki ei ole kohdallaan.

Mitä enemmän tulemme Kristuksen kaltaisiksi, sitä enemmän tulemme keskenämme erilaisiksi. Jumala luo moninaisuutta. Siitähän koko luomakuntakin on osoituksena. Ei ole kahta samanlaista puun lehteä eikä lumihutaletta. Yksi piirre terveelle kristillisyydelle on kuitenkin yhteinen: on vain armahdettuja syntisiä ja yksi synnitön – Jeesus Kristus, syntisten Vapahtaja.

Oikeat tavat ja muodot

Suuria erimielisyyksien ja riitojen aiheuttajia seurakuntien ja uskovien välillä ovat kaste ja ehtoollinen, niiden oikea aika, muoto ja toteutustapa. Näin käy silloin, kun katsotaan asiaa vain ihmisen näkökulmasta ja unohdetaan Jumalan näkökulma. Room. 2. luku antaa myös tähän valoa, vaikka siinä ei puhuta kummastakaan asiasta sanaakaan.

Ympärileikkaus oli juutalaisuudessa täysin luovuttamaton arvo ja sen suhteen ei sallittu mitään poikkeuksia. Ympärileikkaamaton oli pakana ja sillä siisti.

Paavali kirjoittaa siitä: ”Ympärileikkaus kyllä on hyödyllinen, jos sinä lakia noudatat; mutta jos

olet lainrikkoja, niin sinun ympärileikkauksesi on tullut ympärileikkaamattomuudeksi. Jos siis ympärileikkaamaton noudattaa lain säädöksiä, eikö hänen ympärileikkaamattomuutensa ole luettava ympärileikkaukseksi? Ja luonnostaan ympärileikkaamaton, joka täyttää lain, on tuomitseva sinut, joka lainkirjaiminesi ja ympärileikkauksinesi olet lainrikkoja. Sillä ei se ole juutalainen, joka vain ulkoisesti on juutalainen, eikä ympärileikkaus se, joka ulkonaisesti lihassa tapahtuu; vaan se on juutalainen, joka sisällisesti on juutalainen, ja oikea ympärileikkaus on sydämen ympärileikkaus Hengessä, ei kirjaimessa; ja hän saa kiitöksensä, ei ihmisiltä, vaan Jumalalta” (Room. 2:25-29).

Kun tiedämme, että uudestisyntyneitä ja Pyhän Hengen saaneita uskovia on niidenkin keskuudessa, joilla on erilainen kaste- ja ehtoolliskäsitys kuin itsellämme ja Jumala on heidän kanssaan samalla tavalla kuin meidänkin kanssamme jakaen heille armolahjojaan, niin eikö siinä ole selvä viesti meille, että tärkeintä ei ole ehtoollisemme, kasteemme ja koko kristillisyytemme oikea tapa ja muoto, vaan että sisäisesti olemme kristittyjä? Ellemme elä kristityn elämää, niin edellä mainittuun Room. 2. lukuun viitaten kasteemmekin tulee tällöin kastamattomuudeksi. Vasta silloin kun elämme kastetun elämää, kasteemme ”luetaan” kristilliseksi kasteeksi.

Laki ja sen vääristymät

”Mutta jos jo kuoleman virka, joka oli kirjaimin kaiverrettu kiviin, ilmestyi kirkkaudessa, niin etteivät Israelin lapset kärsineet katsella Mooseksen kasvoja hänen kasvojensa kirkkauden tähden, joka kuitenkin oli katoavaista, kuinka paljoa enemmän onkaan Hengen virka oleva kirkkaudessa! Sillä jos kadotustuomion virka jo oli kirkkautta, niin on vanhurskauden virka vielä paljoa runsaammassa määrin kirkkautta. Sillä se, millä ennen oli kirkkaus, on tämän rinnalla kirkkautta vailla, tämän ylenpalttisen kirkkauden tähden. Jos sillä, mikä on katoavaista, oli kirkkaus, niin vielä paljoa enemmän on sillä, mikä on pysyväistä, oleva kirkkautta” (2. Kor. 3:7-11).

Kirkkauden kokeminen on riippuvaista siitä, kuinka suuri on pimeys. Tässä Raamatun paikassa verrataan toisiinsa kahta eri kirkkautta. Usein niistä käytetään ilmaisua *laki* ja *evankeliumi*. Kirjain (laki) kuolettaa, mutta Henki (evankeliumi) tekee eläväksi (jae 6). Mutta jo kirjaimin kiviin kaiverrettu kuoleman virkakin edusti kirkkautta, olihan siinä kirjoitettuna Jumalan tahto.

Paavali oli julistanut evankeliumia Galatian seurakunnissa, mutta hänen jälkeensä seurakuntiin ilmestyi juutalaisia harhaopettajia, jotka vaativat us-

koontulleille ympärileikkausta. Heidän mielestään Paavali oli jättänyt työn kesken eikä opettanut koko totuutta. Ympärileikkaus oli selkeä ja uskottava merkki siitä, että vihkiydettiin vakavasti kuuliaisuudessa noudattamaan Jumalan tahtoa.

Tämä ei kuitenkaan enää ollut sitä evankeliumia, mitä Paavali oli julistanut, päinvastoin se oli evankeliumista luopumista ja paluuta ihmistekoihin ja siten takaisin lain alaisuuteen ja pois päin Jumalasta. Se oli tuhoamassa Paavalin koko työn. Siksi Paavali kirjoitti galatalaiskirjeensä, jossa hän käy rajusti näiden harhaoppien ja niiden julistajien kimppuun.

On kuitenkin selvää, ettei nykyajassa tarvita ympärileikkausta. Siksi joskus kuulee selitettävän, ettei meillä ole enää mitään tekemistä lain kanssa eikä vaaraa joutua lain alaisiksi. Tosiasiassa vaara on nyt yhtä suuri ellei suurempikin.

Ei ole mitään takeita siitä, että omistamme evankeliumin, vaikka meillä olisi hyllyt täynnä Raamattuja, kuuluisimme seurakuntaan, olisimme kastettuja, ylistäisimme, rukoilisimme, puhuisimme kielillä, profetoisimme ja tekisimme ahkerasti Jumalan valtakunnan työtä. Kaikkea tätä voi olla ja onkin, mutta voi puuttua evankeliumi.

Kuinka usein meille julistetaankaan nykyisin

”todellista” uskoa, joka on vain pelkkää lakia. Jos aiomme kerran perille, niin meidän on osoitauduttava kaikin puolin kelvollisiksi Jumalan ja ihmistenkin edessä. Ansiotonta armoa pidetään lahjana enintään uskoontuloon asti ja tarpeellisena mahdollisten satunnaisten lankeemusten varalta. Armosta ei sen jälkeen paljoakaan puhuta vaan siitä, kuinka uskovan on osoitauduttava kokosydämiseksi ja kokonaan Jumalalle antautuneeksi, ja ehdoton armo kielletään usein kokonaan.

Jos uskossa kuulemisen (Gal. 3:2, 5) lisäksi vaaditaan tekoja pelastumisen ehtona, niin kysymyksessä on lain julistus eikä enää evankeliumi. Niin oikeaa ja hyvää tahtovaa kuin tällainen julistus voikin olla, se vie lain orjuuteen. Lisäksi ihmisen järki on taipuvainen yhtymään lakipitoiseen sanomaan, eikä se voi hyväksyä ja ymmärtää evankeliumia, vaan pitää sitä hullutuksena. Ainoastaan Pyhä Henki voi tehdä evankeliumin eläväksi.

Väitetään myös, että laki koski ihmisiä vain ennen Uuden liiton alkamista. Tällöin kuitenkin Raamatun ydinsanomana ymmärtäminen hämärtyy ja suuri osa Raamatusta pysyy suljettuna, niin myös evankeliumi. Tämän asian ymmärtäminen on erittäin tärkeää, sillä juuri Paavali oli pakanain apostoli ja hänen sanomansa kohdistui lähinnä ei-juutalaisille eli pakanuudesta kääntyneille kristityille.

Eikä kukaan muu apostoleista kirjoittanut niin paljon laista kuin Paavali. Väite, jonka mukaan laki koskisi vain juutalaisia, käy siten kestävämmäksi. Väitetään, että lain ja evankeliumin erottaminen on epäraamatullista ja jopa niinkin, ettei Paavaliakaan erottanut niitä. Ja monet näin uskovat väittävät tosissaan, että lain ja evankeliumin erottajat ovat itse harhautuneet.

Näin ei kuitenkaan ole, vaan laki on ja pysyy hamaan aikakausien päättymiseen. Jeesus itse sanoo, että laista ei katoa pieninkään piirto ennen kuin taivas ja maa katoavat (Matt. 5:17-18).

Vaikka Raamattu on avain oikean ja väärän erottamiseen, niin sieltä voidaan saada tukea myös aivan vastakkaisille ja toisensa poissulkeville opeille. Ei siis voida heti sanoa, että oppi on oikea, jos siteerataan runsaasti Raamattua. Oikeastaan on syytä olla enemmän varuillaan, jos opin tueksi lainataan paljon Raamattua, koska kristinuskon sanoma alunperin uskottiin yksinkertaisille ja oppimattomille ihmisille. Aluksi Raamattuja ei edes ollut, vaan yksinkertainen kristinoppi oli omaksuttavissa suullisesta tiedosta ja yksittäisistä apostolien kirjeistä.

On siis olemassa joitakin hyvin yksinkertaisia perusasioita, joiden ymmärtäminen auttaa oikeassa opissa pysymistä eikä oppia ja elämää tarvitse pitää

toisistaan erillään, vaan ne ovat sopusoinnussa keskenään.

Kun erotamme Raamatusta oleelliset ja tärkeimmät käsitteet, meidän on jo silloin paljon helpompaa päästä kestäväälle pohjalle ja pysyä siinä.

Seuraavassa on kolme väitettä, jotka tekevät helpommaksi ymmärtää Raamatun pääsanomaan liittyvää kokonaisuutta:

1. Ymmärtääksemme armon oikein, meidän tulee ymmärtää synti oikein.

2. Ymmärtääksemme synnin oikein, meidän tulee ymmärtää laki oikein.

3. Ymmärtääksemme lain oikein, emme saa selettää lakia pois.

Edellinen ei tarkoita sitä, etteikö jotain näistä voitaisi silti ymmärtää. Havaitsemme siis, että laki, synti ja armo ovat kiinteässä yhteydessä toisiinsa.

Puhe laista on ihmiselle vastenmielistä, koska se sisältää ajatuksen siitä, että hän joutuu kerran tilille kaikista asioistaan ja koko elämästään.

Laki on ilmoitus Jumalan tahdosta. Siinä määritellään ihmisen oikea Jumala-suhde ja ihmisen oikea suhde toiseen ihmiseen. Ei liene väärin sanoa, että laki on annettu jo luomisessa, mutta vasta Siinailla se sai sanoin ilmaistun sisällön kymmenen käskyn muodossa.

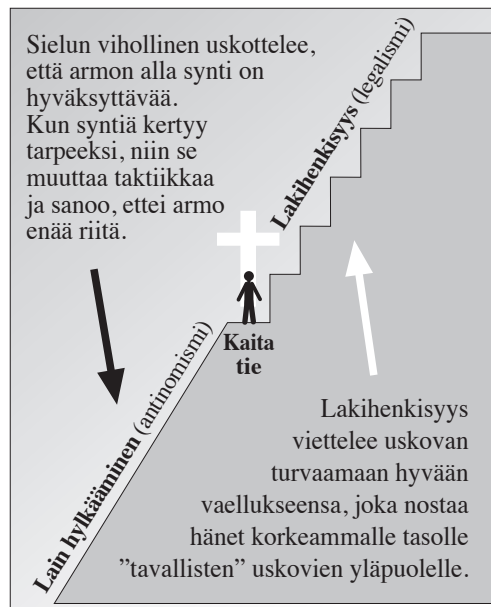
Vaikka laki annettiin juutalaisille kirjoitettuna lain tauluihin, silti jokaisen ihmisen sisimmässä oli ja on sama laki, vaikka ei niin selvästi määriteltynä ja täydellisenä. Pakanankin sisimmässä oleva laki ilmoittaa hänelle välittömästi, jos joku ottaa hänen omaansa. Hän tietää heti, että sellaista ei saa tehdä, koska se on väärin.

Tämän ymmärtäminen saa hänet tajuamaan, että myös hänen toimintansa lähimmäistä kohtaan, voi olla väärin. Siksi niissäkin maissa, jossa ei ole ollut mitään tietoa Raamatusta, on tavallisesti lainsäädäntö, jossa on huomattavassa määrin raamatullisia piirteitä. Kansainvälinen ihmisoikeuksien julistus rakentuu pitkälle kymmenessä käskyssä ilmaistun lain pohjalle.

Jotkut ovat sitä mieltä, että Vanhassa liitossa pelastuttiin lain kautta. Se ei kuitenkaan ole totta, lain kautta ei kukaan pelastunut ennen eikä voi pelastua myöhemminkään. Vanhan liiton uhritoimitukset olivat esikuvia Jumalan Karitsasta, joka oli keran korvaava kaikki eläinuhrit. Pohjimmiltaan uhrit viittaavat evankeliumiin, koska niissä *Toinen* ottaa synnit kannettavakseen.

Lain kieltäminen (antinomismi) on nykyisin melko tavallista kristikunnassa. Näin tekevät myös merkittävät henkilöt, joita arvostetaan suurina Jumalan miehinä. Tällaisesta opetuksesta on tuhoisia

Armon tie on kaita tie

Hengessä vaeltaminen merkitsee armossa pysymistä.
Kaidan tien toisella puolella houkuttelee lain alaisuus (legalismi) ja toisella puolella synti eli laittomuus (antinomismi).

seurauksia. Lakihan edustaa Jumalan ajatonta pyhyttä ja hänen tahtonsa ilmausta, joka ei vaihtelee ihmismielipiteiden eikä minkään muunkaan mukaan. Se on lahjomaton mittari, jonka mukaan on mahdollista erottaa oikea ja väärä toisistaan. Vaikka laki vaatimuksineen koetaan vihollisena, se on kuitenkin todellinen ystävämme, joka sanoo totuuden parhaaksemme. Jos lakia ei olisi, ei olisi laittomuuttakaan. Silloin ketään ei enää voisi syyttää eikä tuomita mistään.

Paavali antaa laille sille kuuluvan kunnian ja sanoo lakia pyhäksi, vanhurskaaksi, hyväksi ja hengelliseksi (Room. 7:12, 14).

Laki on pohjimmiltaan erittäin yksinkertainen ja selvä. Jeesus kiteytti lain olemuksen ns. rakkauksen kaksoiskäskyyn, joka tulee esille monissa eri yhteyksissä Raamatussa.

”Mutta kun fariseukset kuulivat, että hän oli tukkinut saddukeuksilta suun, kokoontuivat he yhteen; ja eräs heistä, joka oli lainoppinut, kysyi häneltä kiusaten: ’Opettaja, mikä on suurin käsky laissa?’ Niin Jeesus sanoi hänelle: ’Rakasta Herraa, sinun Jumalaasi, kaikesta sydäimestäsi ja kaikesta sielustasi ja kaikesta mielestäsi. Tämä on suurin ja ensimmäinen käsky. Toinen, tämän vertainen, on: ’Rakasta lähimmäistäsi niinkuin itseäsi’. Näissä kahdessa käskyssä riippuu kaikki laki ja profeetat” (Matt. 22:34-40).

”Sentähden, kaikki, mitä te tahdotte ihmisten teille tekevän, tehkää myös te samoin heille; sillä tämä on laki ja profeetat” (Matt. 7:12).

Nykyisin kohtaa myös opetusta, että rakkau-
den kaksoiskäskey ei olisikaan lakia, vaan että se kuuluisikin evankeliumiin ja olisi kristityille vain kaus-
nais tavoite, johon tulee pyrkiä. Näin kevyesti lailta riistetään sen ehdottomuus ja oleellinen tehtävä, eikä se voi enää vaikuttaa niin kuin on lain tarkoitus, eli näyttää totuus meistä. Ehdottomasta tehdään ehdol-
linen, käskystä suositus.

On tärkeää erottaa toisistaan myös laki ja lain alai-
suus (legalismi). Laki on ehdoton, sitä joko nouda-
tetaan tai rikotaan. Legalismi sen sijaan ei aseta
meitä sen totuuden eteen, ettemme pysty noudatta-
maan lakia, vaan lain alaisuus antaa harhakuvan
siitä, että pystyisimme noudattamaan lakia ainakin
tydyttävästi. Lakihenkisyydessä ihminen voi ku-
vitella onnistuvansa elämään oikein – jos nyt ei ai-
van yksin – niin ainakin Jumalan avulla. Silloin hän
ei enää tarvitse Jumalan armoa kaikessa, vaan hän-
nen Jumalalle kelpaavuutensa alkaa perustua siihen
kuinka onnistuneesti hän pystyy elämään hengel-
listä elämäänsä.

Näin tällainen petetty ihminen kuvittelee elä-
vänsä lain edellyttämää elämää, jolloin elämä voi

ainakin omissa silmissä näyttää ajoittain onnistuneelta. Siksi voidaan erehtyä kuvittelemaan, että kyllä se Jumalallekin riittää. Käytännössä se tarkoittaa sitä, että Jumalan lain vaatimuksia lievennetään ja näin rimaa alennetaan itselle sopivaksi. Tämä on kuitenkin lain yläpuolelle asettumista ja samalla laille kuuluvan arvovallan riistämistä.

Näin kaikki tulee suhteelliseksi, laki ei voi enää esittää ehdottomia vaatimuksia, kun vaatimukset on alistettu inhimillisen tulkinnan alaiseksi. Näin laki ja sitä kautta Jumalan pyhä ja ikuinen tahto vesitetään ja alkaa tie laittomuuteen. On kuitenkin tärkeää tiedostaa, että laittomuuskin on lain alaisuutta!

”...sillä kun he eivät tunne Jumalan vanhurskautta, vaan koettavat pystyttää omaa vanhurskauttaan, eivät he ole alistuneet Jumalan vanhurskauden alle. Sillä Kristus on lain loppu, *vanhurskaudeksi* jokaiselle, joka uskoo” (Room. 10:3-4).

Edelläoleva jae johtaa helposti harhaan, jos korostetaan vain lain loppua ikäänkuin laki olisi kumottu. Se on kuitenkin suuri virhe. Jos sen sijaan korostamme sanaa *vanhurskaudeksi*, niin tämä jae saa kokonaan toisen sisällön.

Lain loppuminen vanhurskaudeksi avaa oven armovaltakuntaan, jossa syntisyydestä ja synnistä

tulee raskas taakka ja armon kasvattava ja syntiä hylkivä vaikutus pääsee toimimaan (Tiit. 2:11-14). Vanhan lain tilalle tulee ”uusi laki”, josta UT käyttää monia eri nimityksiä: elämän hengen laki, Kristuksen laki, vapauden laki, kuninkaallinen laki, rakkauten laki. Kristus, sydämen uusi valtias, alkaa puhdistamaan ”asuntoa” sekä ulko- että sisäpuolelta.

Näin uskova on elinikäisessä prosessissa, ja Pyhän Hengen kirkas valo paljastaa erilaisia tahoja ja tekee samalla pyhittävää työtään sydämessä. Synnin orjuuttava ote sydämessä hellittää, mutta taipumus syntiin ei sen sijaan pääty tämän elämän aikana.

”Mutta me tiedämme, että kaiken, minkä laki sanoo, sen se puhuu lain alaisille, että jokainen suutukittaisiin ja koko maailma tulisi sylliseksi Jumalan edessä; sentähden, ettei mikään liha tule hänen edessään vanhurskaaksi lain teoista; sillä lain kautta tulee synnin tunto” (Room. 3:19-20).

Milloin uskova on sitten ns. ”lain alla”? Silloin kun hän sydämessään ajattelee, että Jeesuksen sovitus ei riitä, vaan ollakseen Jumalan hyväksymä hänen tulee noudattaa lakia tai ainakin osaa siitä. Pyritään itse hoitamaan asia, jonka Vapahtaja on jo täydelliseksi valmistanut. Näin kuitenkin halveksitaan Kristuksen uhria.

Joskus kuulee väitettävän, että usko Jeesukseen merkitsee sitä, että uskova kykenee (ja on jopa velvoitettu) noudattamaan lakia. Kun armossa elävä uskova ”tekee oikein”, hän ei tee sitä enää lainkäskystä ja pakosta, vaan siksi, että hänessä on uusi elämä, joka ei enää kapinoi lakia vastaan.

Rukoussuorite

Ihmiselle on luonnollista, että hän laittaa kaiken järjestykseen, tavaroiden tulee olla paikoillaan, veloitteet hoidetut ja asiat hallinnassa. Tämä kuuluu normaaliin elämään. Terve ihminen ymmärtää sen, että ellei hän itse huolehdi omista asioistaan, niistä ei huolehdi kukaan muukaan.

Harvoin tulee ajatelleeksi, että tottumukset seuraavat meitä helposti myös hengelliseen elämäämme. Se *voi olla* ihan hyväkin asia, mutta ei välttämättä kuitenkaan kaikissa tapauksissa. Uskon elämänkin tulee helposti kaavamaisuutta, kun asioita tekee tietyllä ja totutulla tavalla. Tällöin hengellinen elämäkin tuntuu olevan kunnossa. Onkin sanottu, että varjele tapaa, niin tapa varjelee sinut.

Kuitenkin monet itsessään oikeat asiat saavat meidät yllättävän helposti suorituskierteeseen. Hyvistä asioista saattaa tulla este sille, mitä niiden tulisi edistää. Rukouksesta voi tulla rukoussuorite ja

Raamatun lukemisesta lukemissuorite. Asiaan kuuluva vapaus ja ilo voivat kadota pikkuhiljaa ja huomaamatta ilman, että minkään havaittaisiin olevan vinossa.

Eräessä raamattukoulussa muutamat oppilaat tulkitsivat omalla tavallaan Jeesuksen opetusta rukoilla joka aika. He muuttivat sen muotoon: rukoilkaa joka tunti. Niinpä he seurasivat tarkoin kelloa ja tasatunnin lähestyessä ryntäsivät rukouspaikkaansa rukoilemaan. He jaksoivat sitä pari vuotta ja sitten väsyivät. Mutta ei Jeesus sanonut, että rukoilkaa joka tasatunti, hän ei sanonut niinkään, että rukoilkaa aamurukous, ruokarukous tai iltarukous. Hän sanoi, että rukoilkaa lakkaamatta.

Tarkoittiko Jeesus sitä, ettei pidä varata jotain erityistä hetkeä rukousta varten? Ei varmaankaan, vetäytyihän hän itsekin yksinäisyyteen rukoilemaan. Tuskin kukaan voi kuitenkaan väittää, ettei Jeesus olisi rukoillut muulloin. Hänellä oli jatkuva yhteys Isän kanssa ja kehoittaessaan rukoilemaan lakkaamatta, hän aivan ilmeisesti tarkoitti juuri tuollaista yhteyttä.

Kun Jeesus opetti rukoilemaan, niin hän sanoi, ”...älkää tyhjiä hokeko niinkuin pakanat, jotka luulevat, että heitä heidän monisanaisuutensa tähden kuullaan” (Matt. 6:7). Jumala ei siis tarvitse meidän sanatulvaamme, hän tietää, mitä me tarvitsem-

me jo ennen kuin häneltä anommekaan (Matt. 6:8). Tästä voimme päätellä hänen odottavan sitä, että *käännämme sydämemme* hänen puoleensa. Rukouksemme näkyvä ja kuuluva ilmaisutapa ja muoto näyttää olevan hänelle täysin toisarvoista.

Liian usein rukoilemme ”toisille ihmisille”, jotkut kehittyvät siinä lähes sanataitureiksi. Mutta onko sellaisella rukouksella arvoa Jumalan edessä, on jo kokonaan eri asia.

Rukousasiassakaan meitä ei ole jätetty itsemme varaan, vaan Jumala armossaan pitää meistä huolta silloinkin, kun väsymme rukoilemaan. Paavali rohkaisee meitä: ”Samoin myös Henki auttaa meidän heikkouttamme. Sillä me emme tiedä, mitä meidän pitää rukoileman, niinkuin rukoilla tulisi, mutta Henki itse rukoilee meidän puolestamme sanomattomilla huokauksilla. Mutta sydänten tutkija tietää, mikä Hengen mieli on, sillä Henki rukoo Jumalan tahdon mukaan pyhien edestä” ... ”Kuka voi tuomita kadotukseen? Kristus Jeesus on se, joka on kuollut, onpa vielä herätettykin, ja hän on Jumalan oikealla puolella, ja *hän* myös rukoo meidän edestämme” (Room. 8:26-27, 34).

Oivan mallin jatkuvasta rukouksesta saamme, kun ajattelemme pienen lapsen suhdetta isään tai äitiin. Mitä avuttomampi lapsi on, sitä kiinteämpi yhteys

vanhempiin hänellä on. Ei ole niin pientä asiaa, mistä lapsi ei puhuisi vanhemmilleen. Jos hän ei osaa vielä puhua, hän ilmaisee tarpeensa muulla tavoin.

Eräällä kristillisellä keskusteluforumilla nimetön kirjoittaja kertoi oman kokemuksensa hengellisestä suorittamisesta. Hänelle oli opetettu, että uskovan ihmisen ”pitää” lukea Raamattua ja hänen ”pitää” rukoilla jokin tietty määrä tai aika. Hän oli perinpohjin väsynyt näihin vaatimuksiin. Vihdoin hän teki järjen päätelmän ajatellen, että jos uskonelämä on kiinni hänen aktiivisuudestaan, niin olkoon. Ei se ollut tietoista luopumista Jeesuksesta, siitä ei ollut kysymys. Hän vain koki, ettei enää jaksaa ”suorittaa”.

Näin meni pari-kolme viikkoa, kunnes eräänä päivänä – taisi olla varhainen aamu – hän koki valtavasti ilon sisimmässään. Kiitollisuus täytti hänen sydämensä. Silloin alkoi rukous ja Sanan tutkiminen maistua, siinä ei enää ollut jälkeäkään siitä pakonomaisesta velvollisuudesta, jota hän oli aiemmin kokenut.

Tämä henkilö oli aika harvinainen tapaus sikäli, että hän tiedosti asian ja teki siitä omat johtopäätöksensä ja ratkaisunsa. Tavallisempaa on, että (lakipitoinen) uskon elämä hiljalleen näivettyy, sanaa luetaan muutama sivu satunnaisesti ja rukoillaan sil-

loin tällöin. On kuitenkin parempi ymmärtää vaikka vain yksi Raamatun jae, kuin pyrkiä lukemaan jokin ennalta valittu lukujen määrä siksi, että ”velvollisuus” tulisi hoidetuksi.

Tässä on puhuttu vain kahdesta asiasta, Raamatun lukemisesta ja rukouksesta. Sama voi koskea mitä tahansa ”hengellistä” aktiviteettia. Joskus olisi syytä nollata kaikki hengellinen toiminta ja tajuta Jeesuksen sana: ”ilman minua, te ette voi mitään tehdä.” Yksilön kohdalla tämä voi vielä onnistua, mutta seurakunnassa se lienee käytännössä mahdotonta, sillä monilla on sellaisia intressejä, joille tällainen ”toimimattomuus” on liian suuri uhka.

Luultavasti tässä kerrottu on monelle tuttua omasta kokemuksesta. Uskon elämästä voi tulla pelkkää suorittamista. Silloin se ei ole sitä elämää, mistä Jeesus sanoo: ”Sillä minun ikeeni on sovelias ja minun kuormani on keveä” (Matt. 11:30).

Olemme helposti houkuteltavissa pois armon. Omatoimisuus näyttää usein luotettavammalta. Voi käydä kuitenkin niin, että lopulta meillä onkin vain laki. Se on hyvin yksinkertaista omistaa, koska se on luonnollista ihmiselle, päinvastoin kuin evankeliumi. Laki näyttää, millainen minun on oltava, mitä tehtävä ja mitä en saa tehdä. Mutta se ei näytä sitä, mitä puolestani on tehty ja mikä on jo valmista. Sen näyttää ainoastaan evankeliumi.

Armo

Esikuva siitä pelastuksesta, joka aikanaan oli toteutuva Kristuksessa, esiintyi jo Israelin erämaavaelluksella. Myrkkykäärmeet (synnin vertauskuva) surmasivat kansaa ja Mooses sai Jumalalta ohjeen tehdä vaskikäärme ja ripustaa se korkealle tangon päähän nähtäväksi. Kuka vain katsoi vaskikäärmettä, jäi eloon. Ihmisen ei tarvinnut ”tehdä” mitään muuta kuin nostaa katseensa käärmeeseen, se katse sisälsi parantumiseen tarvittavan uskon ”määrän”.

Ihmisessä itsessään ei siis tapahtunut mitään sellaista, mihin parantuminen olisi perustunut. Se oli täysin Jumalan armoa. Jos armon *ehdoksi* asetetaan jotain ihmisessä itsessään tapahtuvaa muutosta, silloin julistetaan lakia eikä evankeliumia.

Evankeliumin ydin on siinä, että kaikki maailman synnit sovitettiin Golgatalla, menneet, nykyiset ja tulevat. Rikkomuksemme jätettiin lukematta ja tämän ilosanoman osallisuuteen pääsemme uskon kautta.

Jumalan armo on ihmeellinen ja käsittämätön ihmisajatuksille. Jo ennen maailman perustamista Jumalan sydämessä oli armo. Jumala tiesi jo ennalta, että ihminen rikkoo hänen tahtoaan vastaan ja tulee syylliseksi hänen edessään. Hän tunsikin myös ihmisen olemuksen ja siksi hän päätti siitä tavasta,

jolla ihminen saadaan oikeaan suhteeseen hänen kanssaan.

Sen tavan nimi on evankeliumi, eli ilosanoma. Ilosanoma se on siksi, että se on valmis eikä ihmisen tarvitse ponnistella sen saamiseksi, vaan se on Jumalan lahja (Ef. 2:8). Ihmisen osa on olla vastaanottavana osapuolena loppuun asti.

Uskon kuuliaisuus sekoitetaan hyvin yleisesti lain kuuliaisuuteen, mutta ne eroavat toisistaan kuin yö ja päivä. Uskon kuuliaisuus on kuuliaisuutta Jeesuksen nimeä kohtaan (Room. 1:5 ja 16:26). Uskon kuuliaisuus on yksinkertaista luottamusta siihen, että pelastun armosta ainoastaan uskomalla Jeesuksen täytettyyn työhön. Siinä ei kysytä sitä, olenko onnistunut vaelluksessani elämään oikein ja nuhteettomasti. Jos tätä edellytettäisiin, kysymys olisi lain kuuliaisuudesta. Tämä loukkaa monia kunnollisia ja hyviä ihmisiä. Se on heidän mielestään järjen vastaista. Niin se onkin. ”Jumala näki hyväksi saarnauttamansa hullutuksen kautta pelastaa ne, jotka uskovat...” (1. Kor. 1:21).

” ’Uskon kuuliaisuus’ on yksi ja jakamaton käsite, eikä sitä ole hyvä kääntää KR 92:n tavoin ’usko ja kuuliaisuus’. Tällainen jako peittää pelastavan uskon salaisuuden ja lisää siihen nykyihmisen ajatuksissa kuuliaisuuden vaatimuksen. Pelastus on yksin uskosta, ilman rakkautta, ilman kuuliaisuutta,

yksin armosta. Alkukielen *'hypakoee pisteos'* viittaa juuri tähän, ei uskoa seuraavaan kuuliaisuuteen. Usko alistuu sen evankeliumin alle, joka lupaa pelastuksen ilman kuuliaisuutta; juuri tämä on *'uskon kuuliaisuutta'*. Puheemme, sielunhoitomme ja käännöstemme olisi hyvä olla sopusoinnussa tämän paavalilaisen ja uskonpuhdistuksen kirkkaasti tulkitseman pääperiaatteen mukainen.”²

”Rehellinen julistus pelastuksesta yksin armosta johdtaa väistämättä vastaväitteisiin. Parhain tapa koetella, saarnaako pastori Uuden testamentin oppia pelastuksesta, on se, että jotkut kuulijat ymmärtävät ja tulkitsevat armon väärin siinä määrin, että yksin armosta tullut pelastus vapauttaa heidät tekemään mitä tahansa; synnin tekemistä voi jatkaa, koska sen lisääntyessä armokin lisääntyy. Siinä on hyvä mittapuuh evankeliumin julistukselle. Jos minun saarnamiseni ei altista tälle väärinymmärrykselle, se ei ole evankeliumia. Salli minun selittää, mitä tarkoitan. Jos saarnataan vanhurskauttamista tekojen kautta, kukaan ei kysy edellä olevan kaltaisia kysymyksiä. Jos saarnataan: 'Jos tahdot olla kristitty ja päästä taivaaseen, pitää sinun lopettaa synnin tekeminen ja tehdä hyviä tekoja. Ja jos teet niin jatkuvasti ja

2. Juhani Lindgren, lähetysohjaaja

säännöllisesti etkä poikkeakaan niistä, sinusta tulee kristitty ja pääset taivaaseen'. Näin saarnaavaa ihmistä ei koskaan ymmärretä väärin. Kukaan ei tule sanomaan hänelle: 'Pitääkö meidän jatkaa synnissä, että armo suureksi tulisi?' Kiteytettynä tämän ihmisen sanoma on, että jos jatkat synnin tekemistä, olet kirouksen alainen, ja vain jos lopetat synnin, pelastat itsesi. Tätä ei voi käsittää väärin...

Rooman kirkkoa vastaan ei ole koskaan nostettu syytettä tämän takia. Martti Lutheria vastaan kylläkin...

...Tämä on minun sanomani; ja se on äärimmäisen tärkeä julistajille. Haluan sanoa kaikille saarnaajille: jos julistustasi pelastuksesta ei ole ymmärretty tällä tavoin väärin, sinun on syytä tarkistaa saarnasi ja varmistua siitä, että todella julistat sitä pelastusta, mikä Uuden testamentin perusteella tarjotaan jumalattomalle, syntiselle, synteihinsä kuolleille, Jumalan vihollisille. Oikea julistus pelastuksesta sisältää tämän vaarallisen elementin.”³

Jos armoa julistetaan kaikessa ihanuudessaan, se herättää aina pahennusta. Aina on niitä, jotka katsovat avaran armon julistuksen tekevän mahdolliseksi entisen syntielämän jatkamisen. Siksi armon rinnalle tuodaan erilaisia vaatimuksia armon ehdoksi.

3. *Martyn Lloyd-Jones*

Armon väärinkäyttäminen on lopulta kuitenkin vain ilmiö siitä, että armon sanomaa ei ole ymmärretty oikein. Eikö armo sitten riitäkään kaikkien syntien anteeksiantamiseen? Kyllä se riittää.

On kuitenkin syytä muistaa, että armon voi omistaa ainoastaan uskon kautta. Tietoinen väärinkäyttö voi johtaa tilanteeseen, ettei enää voikaan uskoa. Tähän juuri sielunvihollinen rakentaa taktiikkansa – se uskottelee, että elä miten vain – armo riittää. Ja kun ihminen on tarpeeksi koukussa, se muuttaakin taktiikkaa ja sanoo, että nyt olet rikkonut niin paljon, ettei armo sinulle enää kuulu. Näin ihminen voi joutua niin suureen pimeyteen, ettei hän enää jaksa uskoa evankeliumiin.

On aika yleistä, että armo sekoitetaan armon vaikutuksiin. Armo on yksinomaan Jumalassa, se on Jumalan sydämen ominaisuus ja Jumalan asenne syntistä ihmistä kohtaan. Mutta armon vaikutukset ovat kokonaan eri asia, ne ilmenevät ihmisessä monin tavoin. Monet kokevat armon vaikutukset voimakkaina tunteina, onnen hetkinä ja elämyksinä. Mennään pahoin harhaan siinä, että tavalla tai toisella ryhdytään etsimään ja keinotekoisesti ylläpitämään näitä tunteita. Tällöin armon vaikutusten etsiminen subjektiivisina kokemuksina nousee etusijalle ja varsinainen uskossa omistettu armo jää taka-alalle. Ihminen voi jopa kokonaan menettää

uskonsa, jos hän on tottunut siihen, että usko tulee kokea tunteilla.

Pyhitys

Vaikka kristinuskon pääsanoma koskee syntien anteeksiantamista ja ihmisen pelastumista iankaikkiseen elämään, Raamatusta nousee voimakkaana myös ajatus siitä, kuinka uskovan tulisi elää tätä ajallista elämää. Silloin on kysymys pyhityksestä eli elämänvanhurskaudesta.

Ihmissydän ilman Jumalan tuntemista on levoton. Siksi ihminen luonnostaan omistautuu jollekin asialle. Joku etsii seikkailuja, joku kokemuksia ääriolosuhteista, joku uppoutuu urheiluun, taiteisiin tai politiikkaan, joku etsii tyydytystä erilaisista harrastuksista, joku huumaavista aineista jne.

Kun ihminen saa kokea pelastuksen Jeesuksessa Kristuksessa, niin siitä on seurauksena, että Jumalan teko, ajatukset ja armo saavat hänessä sijaa ja hänen sydämensä kaipaus saa tyydytyksen. Tämän seurauksena ilmenee aitoa pyhitystä.

Pyhityслиikkeissä ajaututaan tavallisesti lain alaisiin pyhityspannisteluihin, jolloin tuloksena on omavanhurskaus (farisealaisuus) tai loppuunpalaminen ihmisen kokiessa vaatimukset ylivoimaisiksi.

Aito pyhitys ei kuitenkaan synny ihmisen omis-

ta ponnisteluista, ei edes siitä että ”antautuu” täysin Jumalalle. Jos tällaista antautumista vaaditaan, niin se johtaa lain alaisuuteen. Onko aito pyhitys siis mahdottomuus?

Ei. Mutta se nousee ainoastaan armon maape-
rystä. Armo kasvattaa pyhään elämään (Tiit. 2.)

Ylipitön uskova ei tavallisesti itse tunnista omaa pyhitystään, vaan Pyhän Hengen valon osuessa hänen elämäänsä hän voi kokea itsensä entistäkin pyhittymättömämmäksi. Tämä on täysin normaalia ja verrattavissa siihen, että synkkänä sadepäivänä ikkunat näyttävät puhtailta, mutta vasta kirkkaassa auringon paisteessa nähdään kuinka likaisia ne todellisuudessa ovat. Mitä lähempänä Jumalaa olemme sitä selvemmin näemme syntimme. Jos tahdomme pyhiksi, näemme itsemme epäonnistuneina ja kannamme *aitoa* huolta siitä. Tämä vie meidät tuntemaan oman mahdottomuutemme ja hengellisen köyhyytemme. Tunto hengellisestä puutteen alaisuudesta on eräs Jumalan menetelmä, jolla Hän kasvattaa meitä nöyrään ja todelliseen pyhyyteen.

Puhuttaessa pyhityksestä, on tarpeen erottaa toisistaan uskovan asema ja uskovan tila. Asemansa puolesta uskova on täysin pyhä, koska Jumala on hänet julistanut vanhurskaaksi. Raamattu vakuuttaa, että uskovat on ainiaaksi tehty täydellisiksi ja on ihmeellistä, että vain tällä tavoin *täydellisiksi tul-*

leet pyhitetään (Hepr. 10:14). Ihmisjärkihän käsittää, että vain pyhittymättömiä ja epätäydellisiä voidaan pyhittää.

Uskovan tila ei useinkaan vastaa sitä korkeaa asemaa, joka hänellä vanhurskauttamisen perusteella on. Ne kohdat Raamatussa, jotka kehottavat meitä pyhitykseen, ovat kirjoitetut siksi, että ymmärtäisimme korkean asemamme ja että elämämme kertoisi myös toisille siitä. Monet Raamatun kehoitukset ovat annettu – ei enää pelastukseksi – vaan siksi, että meitä opetetaan Kuninkaan perillisinä ”hovin tavoille”. Paavali kirjoittaa meille elämämme yleisohjeeksi: ”Käyttäytykää vain Kristuksen evankeliumin arvon mukaisesti” (Fil. 1:27).

Kun nähdään uskovien pyhittymättömyyttä, niin syy ei milloinkaan ole Jumalan armossa, vaan siinä, että uskovat sallivat itselleen lain alaisuutta ja elävät (ainakin osaksi) armon ulkopuolella ja siten laittomuudessa. Ei ole ilman muuta selvää, että sellainen tila johtaisi välittömästi pois Kristuksesta, mutta onhan se häpeäksi uskoville ja Jumalan seurakunnalle.

Tervettä pyhitystä voidaan kuvailla siten, että se on nöyrää vaellusta Jumalan armossa. Se ei ole kerskumista oikeasta uskosta, sillä ei voida ylpeillä.

Ihmeitä tekevä usko ja pelastava usko

Pelastava usko on joidenkin mielestä liian vähäistä. He ovat sitä mieltä, että armon julistus jättää uskovan puolitiehen ja siten hylkäämään Jumalan tahdon tekemisen elämässään. Uskon tekoja kuvatessa puhutaan usein suurista ”Jumalan miehistä”, jotka kokoavat massoittain ihmisiä tilaisuuksiin, joissa väitetään tapahtuvan ihmeitä ja ihmisiä tulee uskoon sadoittain tai peräti tuhansittain. Näitä tapahtumia pidetään todisteena siitä, että näillä miehillä on todellista uskoa, ilmenehän se tekoina.

Raamattu todella kertoo, että evankeliumin julistusta seurasivat ihmeet ja merkit. Mikäli ihmeet eivät välittömästi seuraa puhuttua sanaa, ei siitä kuitenkaan voi tehdä johtopäätöstä, että julistus olisi automaattisesti väärää. Jumalan voima ei ole ensisijaisesti ihmeissä, vaan itse evankeliumissa. Tunusteot voivat saada aikaan ”aivouskoa”, mutta ihmeisiin uskomisen ei takaa sitä, että syntynyt usko olisi pelastavaa uskoa.

Pelastava usko ja ihmeitä tekevä usko ovat kaksi eri asiaa. Pelastavaa uskoa voi seurata ihmeitä ja tosiasiaa se itse on kokonaan ihmettä. Mutta pelastavaan uskoon ei useinkaan liity mitään draamatista ja mieltä kuohuttavaa. Pelastava usko voi olla

ja usein onkin hiljaista luottamusta siihen, että synnit ovat anteeksiannetut ja jokainen päivä vie meitä kohti taivaallista päämäärää.

Pelastava usko ei siis *ensisijaisesti* ole ihmeitä tekevää uskoa, ja onkin syytä pitää tarkoin mielessä, että ihmeitä tekevä usko ei välttämättä lainkaan liity pelastavaan uskoon. Emme tiedä, miksi näin on, mutta niin Raamattu hyvin selkeästi vakuuttaa.

”Ei jokainen, joka sanoo minulle: ’Herra, Herra!’ , pääse taivasten valtakuntaan, vaan se, joka tekee minun taivaallisen Isäni tahdon. Moni sanoo minulle sinä päivänä: ’Herra, Herra, emmekö me sinun nimesi kautta ennustaneet ja sinun nimesi kautta ajaneet ulos riivaajia ja sinun nimesi kautta tehneet monta voimallista tekoa?’ Ja silloin minä lausun heille julki: ’Minä en ole koskaan teitä tuntenut; menkää pois minun tyköäni, te laittomuuden tekijät’ ” (Matt. 7:21-23).

Ei voida ajatella traagisempaa kohtaloa kuin se, mitä edellä on kuvattu. Nämä ihmiset ovat olleet Jumalan asialla ja osoittaneet tälle maailmalle, että heidän uskonsa ei ole vain kuollutta uskonnollisuutta, vaan että se on ollut elävää ja toimivaa. Jeesuksen nimessä tehdyt ihmeet ovat olleet siitä todistuksena. Omasta mielestä on tehty juuri se, mitä Jumalan sana kehottaa tekemään, eli Jumalan tahto. Ei ihme, jos mieleen tulee, että tässä on täy-

tyntytapahtua suuri erehdys. Ovathan nämä ihmeet todellisia ja suuret kansanjoukotkin ovat olleet niitä todistamassa.

Tuo sama Raamatun luku paljastaa kuitenkin, että kyseessä ovat väärät profeetat. Heidät olisi voinut tunnistaa heidän hedelmistään, jotka ihmeistä huolimatta ovat olleet pahoja. He eivät sittenkään ymmärtäneet, mitä on Jumalan tahdon tekeminen, sillä ihmiselle on tyypillistä ajatella niin, että Jumalan tahdon tekeminen on jotain suurta ja näyttävää, jossa myös ihminen itse tulee korotetuksi. Olemme jo edellä puhuneet laittomuudesta, joka on näidenkin ihmeitä tehneiden tunnusomainen piirre. He olivat eläneet kaksoiselämää, saattoivatpa kieltää kokonaan Jumalan lainkin asettuen sen yläpuolelle. Tosiasiassa he juuri laittomuuden tekijöinä (jaa 23) ovat joutuneet lain alaisuuteen ja kirouksen alle.

Jeesuksen luokse tuli kerran ihmisiä, jotka olivat kiinnostuneita Jumalan tahdon tekemisestä.

”Niin he sanoivat hänelle: ’Mitä meidän pitää tekemän, että me Jumalan tekoja tekisimme?’ Jeesus vastasi ja sanoi heille: ’Se on Jumalan teko, että te uskotte häneen, jonka Jumala on lähettänyt’ ” (Joh. 6:28-29).

Tässä Jeesus osoitti, että usko häneen on ensisijainen Jumalan teko, jota Jumala odottaa ja jo-

hän katsoo suopeasti. Siitä yksin Hän saa kaiken kunnian.

Kuollut usko

”Sillä niinkuin ruumis ilman henkeä on kuollut, niin myös usko ilman tekoja on kuollut” (Jaak. 2:26).

Olemme kaikki yhtä mieltä siitä, että kuollut ei voi tehdä yhtään mitään. Ensiksi täytyy siis olla elämä. Elämää taas ei voi olla ilman syntymistä. Kun ihminen syntyy tähän maailmaan, niin alussa hän vain nukkuu ja syö; ja ilmaisee äänekkäästi sen, jos jommassa kummassa asiassa on vajetta. Kestää aikansa ennenkuin tuo uusi elämä alkaa ilmentää itseään tekoina. ”Teot” ovat alussa vaatimattomia yrityksiä tavoittaa kädellä jotain, vähän myöhemmin kääntymistä asennosta toiseen ja niin edelleen. Mutta nämä teot eivät ole ulkoapäin saneltujen kehoitusten ja käskyjen seurausta, vaan ne ovat seurausta siitä elämästä, joka tuossa ihmistaimessa on. Jos näitä ”tekoja” ei ilmene, jotain on pahasti vialla ja lapsi viedään tutkimuksiin.

Samoin on myös uskon tekojen laita. Lähtökohtana on syntyminen. Ennen syntymistä ihminen on hengellisesti kuollut. Raamattu käyttää tästä hengellisen elämän alkamisesta ihmisessä käsitettä uudestisyntyminen. Se tekee selvän eron lihasta syn-

tymisen ja Hengestä syntymisen välillä. Jos luemme tarkoin tuon alussa mainitun Jaakobin kirjeen kohdan, niin näemme, että Jaakob asettaa vastakkain hengen ja teot. Jos on henki, silloin on myös tekoja. Jos ei ole henkeä, ei ole myöskään tekoja. Teot eivät aikaansaa henkeä.

Käsitteiden hämärtyminen johtuu osittain siitä, että Hengestä syntymisestä on tehty ikäänkuin mekaaninen tapahtuma. Kun ihminen on evankeliumistilaisuudessa vastannut kutsuun ja on rukoillut jonkun perässä ”syntisen rukouksen”, häntä aletaan pitää uskovana. Näinhän ei kuitenkaan aina ole, koska ihmisen sisimmässä ei välttämättä ole tapahtunut uudestisyntymistä. Voi olla niinkin surullisesti, että huomattava osa kristikunnasta on käännyttäisiä, joiden sydämissä ei ole tapahtunut tätä suurta ihmettä. Eikä sitä ole tapahtunut kasteessa vaikka olisi lapsena tai aikuisena kastettu.

Eräs melko varma merkki siitä, että ihminen ei ole lainkaan uudestisyntynyt on se, että hänen sydämensä halajaa edelleen entistä elämää. Hän saattaa olla seurakunnan innokkaimpia puuhaihmiä, mutta sisin kaipaa kuitenkin maailman ”henkeä”. Tällöin paine maailman tyylin ja menon saamiseksi seurakuntaan voi kasvaa hyvinkin suureksi.

¶ki myös aidosti uskoontullut saattaa joutua edelläkuvattuun tilanteeseen. Hänessäkin voi tapah-

tua kehitys, jonka vaikutuksesta kaikki ”vanha” edustaa hänelle taantumuksellista uskonnollisuutta ja hänen toivonsa on ”uudistuksessa”. Muutos tällaisessa prosessissa saattaa olla niin suuri, että se näkyy hänessä myös ulkoisesti persoonallisuuden muutoksena.

On varottava kuitenkin yleistämistä, että vain passiiviset olisivat aitoja uskovia. Kyllä aito uskonkin ilmenee tekoina, mutta ne teot ovat luonnollista seurausta sisimmässä olevasta elämästä.

Jeesuksen aikana oli ihmisryhmä, joka oli tosissaan ottanut tehtäväkseen toteuttaa Jumalan tahtoa maan päällä erilaisin toimin ja niin hyvin kuin se ihmiselle vain oli mahdollista. He olivat nähneet kaiken sen leväperäisyyden ja maallistumisen, joka Israelissa vallitsi. Siksi he perustivat yhteisön, joka oli päättänyt saattaa uudestaan kunniaan alkuperäiset Jumalan käskyt ja pyhän elämän, joka oli paljolti jo kadonnut. Tällaiset ihmiset nauttivat arvonantoa, heitä ihailtiin ja heitä pidettiin todellisina Jumalan palvelijoina, koska he olivat laittaneet itsensä likoon ”Jumalan valtakunnan puolesta”.

Tätä veljeskuntaa kutsuttiin fariseuksiksi. Vain harva nykypäivän kristitty yltää vastaavaan ja jos yltää, häntä kunnioitetaan todellisena kristittynä, koska hänen uskonsa ilmenee tekoina.

Seurakunta ja organisaatio

Seurakunta on jumalallinen salaisuus. Se on hajallaan oleva pyhien joukko, joka koostuu ainoastaan uudestisyntyneistä ja elävistä Jumalan lapsista, joita on sekä hengellisissä yhteisöissä, että niiden ulkopuolella. Me emme sitä näe sellaisena seurakuntana kuin Jumala sen näkee. Se on silmiltämme salattu emmekä tiedä sen rajoja. Me näemme ainoastaan ihmiset ja rakennukset, mutta Jumala näkee sydämet. Ja lopulta vain Hyvä Paimen tuntee laitumensa lampaat.

Kun puhumme seurakunnista, tarkoitamme sillä tavallisesti niitä yhteisöjä, jotka *sanovat itseään* seurakunniksi. Todellinen Jumalan seurakunta on kuitenkin elimellinen yhteys eli *elävä* organismi. Parhaiten sitä kuvaa ilmaisu Kristuksen ruumis. Siinä on jäseniä, joilla on erilaisia tehtäviä, mutta joiden toimeksianto tulee Päältä. Ei niin, että käsi antaisi tehtävän silmälle tai korva kädelle.

Kristikunnan historia todistaa, että aikojen kuluessa sukupolvien vaihduttua ja palavankin herätyksen haihduttua seurakunta maallistuu ja sen olemus muuttuu aivan toiseksi. Sisäisen elämän kadotessa ulkoiset muodot ja toimintatavat vakiintuvat, mutta *toiminta* jatkuu yleensä entiseen tapaan.

Kun seurakunta menettää alkuperäisen olemuk-

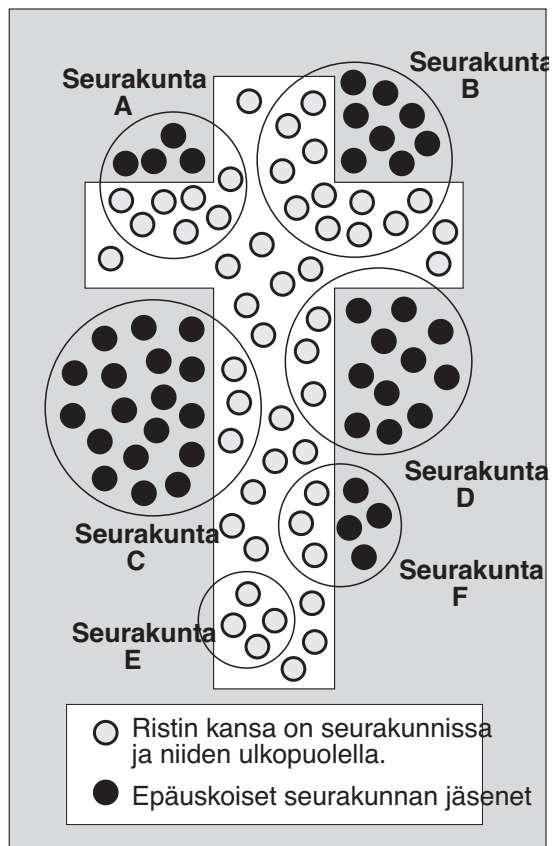
sensa, se saattaa kuitenkin toimia vielä organisaationa, jolloin se ei paljoakaan eroa yhdistyksestä, järjestöstä tai yrityksestä. Organisaatio toimii inhimillisellä tasolla liikeyrityksen tapaan suunnitellen toimintastrategioita ja toteuttaen niitä. Organisaatiossa tulosvastuullinen johtaja vastaa hankkeesta, jonka tuloksen tulee olla jotenkin mitattavissa. Jos kyseessä on ”seurakunta”, tulosta mitataan pääasiallisesti kävijämäärillä ja ehkä taloudellisin kriteerein.

Organisaation menestyminen on paljolti kiinni johtajan taidoista, ja näiden taitojen hankkiminen onkin eräs tämän ajan ”mega-trendi”. Organisaatio eroaa kuitenkin ratkaisevasti elimellisestä organismita siinä, ettei sillä ole itsessään elämää. Sillä voi silti olla elävän nimi.

Laodikean seurakunta ihasteli itseään ja rikkauttaan: ”Sillä sinä sanot: ’Minä olen rikas, minä olen rikastunut enkä mitään tarvitse’; etkä tiedä, että juuri sinä olet viheliäinen ja kurja ja köyhä ja sokea ja alaston” (Ilm. 3:17).

Sardeen seurakunnassa tilanne oli hieman parempi, mutta sitäkin Herra sanoi kuolleeksi: ”Minä tiedän sinun tekosi: sinulla on se nimi, että elät, mutta sinä olet kuollut” (Ilm. 3:1).

Sardeessa oli kuitenkin vielä niitä, joiden nimeä ei pyyhittäisi elämän kirjasta: ”Kuitenkin on

sinulla Sardeessa muutamia harvoja nimiä, jotka eivät ole tahranneet vaatteitaan, ja he saavat käyskennellä minun kanssani valkeissa vaatteissa, sillä he ovat siihen arvolliset” (jae 4), ”...enkä minä pyyhi pois hänen nimeänsä elämän kirjasta, ja minä olen tunnustava hänen nimensä Isäni edessä ja hänen enkeliensä edessä” (jae 5).

Kun vertaa näitä Ilmestyskirjan Laodikean ja Sardeen seurakuntia tämän ajan seurakuntiin, niin yhtäläisyydet ovat hämmästyttäviä.

Hyvä Paimen tuntee lampaansa ja kutsuu heitä vieläkin luokseen. Ei kuitenkaan välttämättä enää suuriksi laumoiksi. Pääasia kuitenkin on, että lampaat ovat Paimenen kuuloetäisyydellä ja että Paimen pitää huolta niiden hyvinvoinnista ja varjelee niitä pedoilta siellä, missä kulloinkin ovat. ”...ja on oleva yksi lauma ja yksi Paimen” (Joh. 10:16).

Seurakunnassa on aina ollut myös niitä, joilla on kaipaus päästä siihen tilaan, jossa on alkuperäinen into ja hehku. Joskus seurakunnan sisälle syntyy ryhmä, joka tahtoo tehdä jotain vallitsevalle tilanteelle ja päättää laittaa pisteen maallistumiskehitykselle.

Jos tällainen ”herännyt” ryhmä ei pysty valtaamaan seurakuntaa, niin se saattaa irtautua ja perustaa oman ”elävemmän” seurakunnan. Tämä kehitys on nähtävissä yhä kiihtyvänä uusien seurakuntien

perustamisena. Voi käydä myös niin, että ”heränneet” valtaavat entisen seurakunnan ja pyrkivät uudistamaan sen eläväksi. Ryhdytään harjoittamaan seurakuntakuria, jolloin muutoksen esteenä olevat ”kuolleet” oksat karsitaan pois. Uskonnollinen fanaattisuus voi tällöin johtaa tekoihin, joita myöhemmin joudutaan katumaan. Tehtyjä virheitä voidaan myöhemmin tunnustaa, mutta palaaminen harhateiltä onnistunee vasta sukupolven vaihduttua.

Vuosien saatossa voi käydä niinkin, että uudet voimat näkevät *jälleen* aikaisemmat toimintatavat uskonnollisina tapoina ja liturgiana. On vaikeaa havaita, että uudet kaavat ja menettelytavat muodostuvat jo muutamassa vuodessa uudeksi liturgiaksi.

Tälle kehitykselle ei näy loppua ja kokonaisuutena se on suuri onnettomuus koko kristikunnalle. Jokaisen uuden seurakuntaorganisaation perustaminen entisten rinnalle vauhdittaa lahkoutumista. Se rakentaa raja-aitoja ja on ironista, että uusia seurakuntia perustetaan edistämään kristittyjen yhteyttä!

Onko tälle kehitykselle vaihtoehtoa? Kyllä. Vaihtoehto on olemassa, sen nimi on armon evankeliumi. Jokainen ihminen kantaa sisimmässään armon kaipuuta, mutta ei sitä aina tiedosta. Tämä puutos on aivan kuin tärkeän vitamiinin tai hiven-

aineen puuttuminen fyysisestä ruumiista. Usein se ilmenee lopulta väsymisenä kaikkeen hyörinään ja toimintaan. Kielteistä kehitystä ei voida katkaista uusia organisaatioita synnyttämällä eikä vanhoja uudelleen järjestämällä. Sitä ei voida lopettaa uusilla toimintamuodoilla. Ainoa tie asiain korjaamiseksi on paluu evankeliumin ydinsanomaan ja takaisin Golgatalle!

Pääasiaan keskittyviä henkilöitä on nykyajan seurakunnissa liian usein aika vähän, osa on välinpitämättömiä ja aktiivisin osa on usein viehättynyt sielullisesta ”meiningistä” ja tunnelmasta, joita se pitää karismaattisuutena ja siten ainoana oikeana kristillisyytenä. Yleensä juuri jälkimmäiset hallitsevat hengellistä toimintaa. Pääasiaan pitäytyvät nähdään vanhoillisina kehityksen jarruina ja ”hengen” sammuttajina.

Uudistumisesta puhuttaessa kiinnitetään liian paljon huomiota siihen, kuinka paljon ihmisiä käy tilaisuuksissa. Se ei kuitenkaan ole tärkeintä vaan se, että koolla olevat saavat oikeaa ravintoa niin, että itse pääsevät elämään sisälle ja pysyvät tiellä.

Herätysliikkeiden tarinat kertovat, että seurakunnissa on ollut myös hyviä opettajia. He ovat jättäneet jälkeensä hyvää kirjallisuutta, joka on vieläkin kelvollista opetuksiksi. Opetuksessa ensimmäinen ja tärkein on oikea vanhurskauttamisoppi

ja heti sen jälkeen lain ja evankeliumin erottaminen toisistaan. Yhdessä nämä antavat kestäväen pohjan myös aidolle ja terveelle pyhitykselle.

Jumalanpalveluksia ja kokouksia tulisi uudistaa kaikkialla siten, että keskitytään varsinaiseen sanomaan. Se merkitsee huomattavia rajoituksia sille kaikelle muulle, joka viime aikoina on paljolti suuntautunut viihteeseen ja aikamme muotivirtauksiin. Jos tarjotaan kaikille kaikkea, niin lopulta ei tarjota kenellekään mitään tarpeellista. Kikkailu ja erikoisuuden tavoittelu eivät palvele Jumalan valtakuntaa ja jättävät ihmisen sisimmän tyhjäksi.

Tämän päivän nuoretkin ovat usein ahdistuneita suorituspainotteisessa hengellisyydessä. Seurakunnat ovat usein lisäämässä tätä ahdinkoa, vaikka sitä yritetäänkin keventää ruokkimalla nuorten tunnemaailmaa. Erilaisten musiikkityylien suosimisella kuvitellaan olevan myönteistä vaikutusta – tästä voi kuitenkin aiheutua suurtakin vahinkoa hengelliselle elämälle. Musiikki voi olla ristiriidassa sanoman kanssa ja siksi se usein hajottaa seurakuntaa.

Jumalan sana on niin rikas, että siitä riittää ammentavaa koko elämän ajaksi. Ainoastaan terveellä opetuksella päästään hyvään lopputulokseen. Kun nuori ihminen saa tätä kautta riittävän varhain kestäväen pohjan elämälleen, hän pysyy itse tiellä ja voi

auttaa myös toisia.

Jokaisen sukupolven tulee *löytää* evankeliumi uudelleen. Siksi kaikkialla seurakunnissa tulisi järjestää opetusta keskittymällä eri aiheisiin esim. säännöllisten puhetilaisuuksien muodossa. Puheiden aiheina voisi olla: Mitä pelastava usko on? Mitä on uudestisyntyminen. Miten pelastava usko vaikuttaa ja miten se ilmenee? Pyhitys, mitä se on? Mitä on Hengessä vaeltaminen? Uskon kilvoitus. Uskon kuuliaisuus – miten se eroaa lain kuuliaisuudesta? Laki ja evankeliumi.

Tällaisia tilaisuuksia voisi olla aluksi vaikkapa kerran kuussa ja niitä voi lisätä tarpeen mukaan. Niiden lisäksi tulisi olla myös keskustelupiirejä. Ihmiset ovat kiinnostuneita uskon kysymyksistä ja avoin vuorovaikutus on paluuta siihen *alkuun*, jota niin kovin kaivataan.

Kaikki varsinaiseen asiaan kuulumaton tulee vähentää minimiin. Musiikkia ei tarvita kovinkaan paljoa, usein riittää pari hengellistä laulua tai virttä ilman mitään esiintyviä ”tähtiä”. Markkinameno tulee saada pois seurakunnista ja tilalle tarvitaan pyhyyden palautuminen.

Kaiken kaikkiaan tulee keskittyä itse asiaan, joka on suurin uutinen myös tässä ajassa. Tässä mainitut ”lääkkeet” saattavat aiheuttaa vieroitusoireita pintaliiton mielistyneille, mutta pitemmällä

aikavälillä ne tuovat toivotun muutoksen.

Uusia seurakuntia ei ole tarvetta perustaa. Kun *armon evankeliumia* aletaan jälleen pitää kautta linjan seurakuntien pääasiana, niin se on vastaus siihen janoon, jota ihmiset tuntevat sisimmässään. Silloin syntyy aito kristittyjen yhteys, raja-aidat kaatuvat ja erinimisten yhteisöjen määrä voi jopa supistua.

Seurakunnan pääasiallinen ongelma ei ole hallinnollinen vaan hengellinen.

Esitetyt asiat eivät vaadi lisää rahaa, eikä niiden toteuttamiseksi tarvita kuuluisia julistajia eikä muitakaan ”vetonauloja”. Tarvitaan vain Jumala, Raamattu ja jokunen asialle lämmennyt ihminen.

Kaksi näkökulmaa

Raamattu puhuu ”synnin ja kuoleman laista” ja ”elämän hengen laista”. Nämä kaksi lakia ovat vaihtoehtoja toisilleen. Vahvemman lain voima kumooa heikomman lain. Kun elämän hengen laki saa hallita, niin se kumooa synnin ja kuoleman lain. ”Sillä elämän hengen laki Kristuksessa Jeesuksessa on vapauttanut sinut synnin ja kuoleman laista” (Room 8:2).

Elämän hengen laki ei ole ihmistuotetta eikä se toimi ihmisvoimin. Jumala on se, joka vaikuttaa

tahtomisen ja tekemisen (Fil. 2:13). Hän on edeltäkäs in valmistanut hyvät teot, että me niissä vaeltaisimme (Ef. 2:10). Eivät edes hyvät ajatuksemmekaan lähde meistä itsestämme (2. Kor. 3:5). Kaikki tämä tapahtuu Jumalan vaikutuksesta, sekin, että kristitty on tullut jumalallisesta luonnosta osalliseksi (2. Piet. 1:4).

Kun puhutaan teoista, on puhuttava myös siitä, millaisia elävän uskon teot ovat ja voiko niitä erottaa kuolleen uskon teoista. Varsin yleisesti ajatellaan, että uskon teot ovat suuria ja että ne ovat kaikkien nähtävissä. Jumala ei kuitenkaan jaottele ihmisiä ja heidän tekojaan ihmisten tavoin.

”Sillä katsokaa, veljet, omaa kutsumistanne: ei ole monta inhimillisesti viisasta, ei monta mahdollista, ei monta jalosukuista, vaan sen, mikä on hulluutta maailmalle, sen Jumala valitsi saattaaksensa viisaat häpeään, ja sen, mikä on heikkoa maailmassa, sen Jumala valitsi saattaaksensa sen, mikä väkevää on, häpeään, ja sen, mikä maailmassa on halpasukuista ja halveksittua, sen Jumala valitsi, sen, joka ei mitään ole, tehdäksensä mitättömäksi sen, joka jotakin on, ettei mikään liha voisi kerskata Jumalan edessä” (1. Kor. 1:26-29).

Inhimillisestä näkökulmasta katsottuna se mikä on suurta, voikin Jumalan näkökulmasta olla pientä ja päinvastoin. Siksi on erehdys jaotella uskovia ja

heidän tekojaan suuriin ja pieniin. Tekojen perusteella tapahtuva keskinäinen vertailu johtaa eriarvoisuuteen ja kilpailuun paremmuudesta. Emme voi laittaa uskovia paremmuusjärjestykseen sen mukaan, mitä he tekevät tai eivät tee. Ihminen näkee ulko kuoren, mutta vain Jumala näkee sydämen. Näemme toimeliaisuuden, mutta se ei ole varma merkki elämästä.

Jostain syystä Jumala on viisautessaan nähnyt hyväksi järjestää niin, että uudestisyntyneillä ei ole juuri ollenkaan kykyä nähdä hyviä tekojaan. Ne vain kumpuavat heistä ja siitä luonnollisesta elämänyhteydestä, joka heillä on Jumalan kanssa. Hekin tekevät yhtä ja toista, mutta eivät pidä kirjaa eivätkä laskelmoi, mikä olisi suurta ja näyttävää ja mistä heille kiitosta annettaisiin (Matt. 25:37-39).

Maailmassa tehdään kuitenkin paljon hyviä asioita, jotka eivät toteudu uuden elämän vaikutuksesta. Tätä kutsutaan humanismiksi. Se ei ota huomioon Jumalaa vaan syntyy inhimillisistä lähtökohdista. Kaikki, mitä tehdään omin voimin, on Jumalan edessä kuolleita töitä. Hyvissä teoissa it sessään ei ole mitään pahaa, tekevähän ne tämän maallisen vaelluksen monille miellyttävämmäksi, mutta niillä ei voi ansioitua Jumalan edessä eikä ostaa iankaikkista elämää. Se elämä on tarjolla Jeesuksessa Kristuksessa ja Hänen suorittamansa so-

vituksen perusteella syntisille Jumalan vastustajille, rikollisille ja itsessään mitättömille ilman yhtään hyvää aikomustakaan heidän puoleltaan. Kun me vielä emme olleet tehneet hyvää eikä paha, ”kuoli Kristus oikeaan aikaan jumalattomien edestä” (Room. 5:6). Jumala pelastaa ihmisen armosta, ilman vastiketta.

”Sillä Jumalan armo on ilmestynyt pelastukseksi kaikille ihmisille ja kasvattaa meitä, että me, hyljäten jumalattomuuden ja maailmalliset himot, eläisimme siveästi ja vanhurskaasti ja jumalisesti nykyisessä maailmanajassa, odottaessamme autuaallisen toivon täyttymistä ja suuren Jumalan ja Vahtaajamme Kristuksen Jeesuksen kirkkauden ilmestymistä, hänen, joka antoi itsensä meidän edestämme lunastaakseen meidät kaikesta laittomuudesta ja puhdistaa itselleen omaisuudeksi kansan, joka hyviä tekoja ahkeroitsee” (Tiit. 2:11-14).

Äärimmäisyyksien Jumala

Jumala on suurten vastakohtien ja äärimmäisyyksien Jumala. Jumala vihaa hehkuvalla vihalla kaikkea pahuutta ja syntiä, mutta rakastaa palavalla rakkaudella syntistä ihmistä. Synti erottaa ihmisen täydellisesti Jumalasta. Pelastaakseen ihmisen tästä äärimmäisestä hädästä Jumala oli valmis astumaan

kirikkaudestaan alas ja alentumaan ihmisen osaan. Sen hän teki Pojassaan (2. Kor. 5:19). Tämä on ihmiselle suuri mysteeri, mutta se oli Jumalan ainoa keino auttaa meitä.

Kun armon sanomaa julistetaan, siinä tulee aina esille tämä suuri vastakohtaisuus. Raamattu on tinkimätön ja osoittaa totuuden ja valheen eron, vaikka ihmiset mieluummin kuulisivat vain sanomaa: rauha, rauha, ei hätää mitään. ”Nisu” ja ”luste” kasvavat rinnakkain tässä maailman ajassa loppuun saakka. Tämän tulisi huolestuttaa meitä varsinkin siksi, että pahuus on meissä itsessämme. Eikä ainoastaan meissä, vaan juuri *minussa*. En ole ainoastaan syntinen, vaan olen täysin pilalla. Omassa varassani olen aivan hukassa. Siksi ainoa toivoni on Jumalan armo, jota tarvitsen joka ainoa päivä ja joka ainoa hetki.

Sielujemme vihollinen ei ole katsonut suopeasti Jumalan pelastavaa työtä. Kaikkina aikoina se on vaikuttanut kristikunnassa yrittäen tuhota sen joko ulkoisesti väkivallan avulla tai sisältä päin harhappien kautta. Nykyajan nopea tiedonvälitys, ihmisten nautintohakuisuus, pinnallisuus ja alttius lumovalle joukkokäyttäytymiselle tarjoavat väärille opeille hyvän kasvualustan.

Onneksi löytyy Jumalan Sanaan perustuvaa tietoutta, jonka avulla oikea ja väärä on mahdollista erottaa toisistaan. Raamatun tulkinta-avain on Jee-

sus Kristus; ”Te tutkitte kirjoituksia, sillä teillä on mielestänne niissä iankaikkinen elämä, ja ne juuri todistavat minusta” (Joh. 5:39). Kristus on kreikkaa ja vastaa heprealaista sanaa Messias. Kumpikin tarkoittavat Voideltua. Kun Jeesus puhui opetuslapsilleen hänen toista tulemustaan edeltävästä ajasta, niin ensimmäisenä hän mainitsee väärät kristukset, jotka esiintyvät hänen nimessään. Tämäkin osoittaa, että Jumalan ilmoitus äärimmäisyyksistä pitää paikkansa loppuun asti. Sudet lammasten vaatteissa saavat huomion ihmeittensä vuoksi ja siksi heitä seurataan suurin joukoin. Raamatun mukaan todelliset ja tapahtuneet ihmeetkään eivät riitä todistamaan, että tällöin on kysymys aidosta Jumalan työstä (kts. Matt. 7:22 ja 24:11). Voi sellaista kristillisyyttä, jossa tätä ei ymmärretä!

Jos olet uudestisyntynyt Jumalan lapsi, niin Kristuksen Henki, joka sinussa asuu, reagoi väärään opetukseen ja julistukseen siten, että alat tuntea outoa ahdistusta ja levottomuutta sisimmässäsi. Tämä voi ilmetä hengellisessä tilaisuudessa, kirjaa lukiessa, puhetta tai musiikkia kuunnellessa jne. Saatat kuvitella, että tämä epämääräinen ahdistuksen tunne on epäluotettavaa ja vain omasta sydämestäsi nousevaa kuvittelua. Jos varoituksesta huolimatta lähdet mukaan outoon virtaukseen, niin pikkuhiljaa tuo hento ”ääni” sisimmässäsi vaikenee. Monet ovat

tällaista kokeneet.

Jo Paavali kirjoitti, että on tulossa aika, jolloin monet luopuvat uskosta ja noudattavat villitseviä henkiä ja riivaajien oppeja (1. Tim. 4:1). Jumala kyllä varjelee omansa, mutta hän on säätänyt tavan, kuinka varjelus tapahtuu. Siksi hän ei ole jättänyt meitä oman hyväuskoisuutemme varaan, vaan on antanut sanassaan ohjeet, miten eksytyksistä varjellutaan. Se merkitsee ennen kaikkea rakkautta totuuteen (kts. 2. Tess. 2. luku).

Kelpaako uskoni?

Ihminen suhtautuu uskolla moniin asioihin, joista hänellä ei ole tietoa eikä hänellä siten ole edellytyksiäkään ymmärtää niitä. Myös suhteessa Jumalaan on kysymys uskosta. Raamatussakin uskoa käsitellään erilaisista näkökulmista. On pelastavaa uskoa ja on myös muuta uskoa. Pelkkä usko Jumalan olemassaoloon ei vielä ole pelastavaa uskoa.

Kun kuulee hengellisiä puheita, niin siellä vi-lahtelee outoja käsitteitä ja ihminen on usein ymmällä niiden suhteen. Jos hänelle sanotaan, että usko vaan, niin hän ei useinkaan tajua, mitä se merkitsee. Silti hän saattaa uskoa, että Jumala on ja ehkä paljon muutakin, mitä Raamatussa sanotaan.

Raamattu ilmoittaa, että usko tulee kuulemises-

ta. Ei mistä tahansa kuulemisesta, vaan *evankeliumin* kuulemisesta. ”Usko tulee siis kuulemisesta, mutta kuuleminen Kristuksen sanan kautta” (Room. 10:17).

Seuraus tästä *uskossa* kuulemisesta on Pyhän Hengen saaminen: ”Oi te älyttömät galatalaiset! Kuka on lumonnut teidät, joiden silmään eteen Jeesus Kristus oli kuvattu ristiinnaulittuna? Tämän vain tahdon saada teiltä tietää: lain teoistako saitte Hengen vai uskossa kuulemisesta?” (Gal. 3:1-2).

Hengen saaminen on siis seurausta siitä, että on kuultu evankeliumia ja vastaanotettu se henkilökohtaisesti. Juuri tässä tapahtuu uudestisyntyminen. Paavali kirjoittaa samasta asiasta myös niin, että ”jolla ei ole Kristuksen Henkeä, se ei ole hänen omansa” (Room. 8:9).

Uskoa ei voi saada itse aikaan eikä se leviä viruksien tapaan *tarttumalla* – vain sairaudet leviävät siten. Saadakseen uskon ihmisen tarvitsee kuulla evankeliumia. Usko on täydellinen Jumalan lahja, jota kaikille tarjotaan ilmaiseksi ja ainoastaan armosta, mutta kaikille ei tämä lahja kelpaa ja he jäävät siitä osattomiksi. Uskon lahja on jo olemassa, tarvitaan vain vastaanottaminen.

”Sillä armosta te olette pelastetut uskon kautta, ette itsenne kautta – se on Jumalan lahja – ette tekojen kautta, ettei kukaan kerskaisi” (Ef. 2:8-9).

Pelastavassa uskossa oleellista on Jumalan sydämen asenne – anteeksiantamus. Jumala ei lue meidän syntejämmek syyksemme, vaan ne luetaan Kristuksen syyksi. Kristus on kärsinyt meidän Sijaisnamme ja sovittanut meidät Jumalan kanssa. Siksi me olemme vapaat rangaistuksesta. Uskoessamme tämän omalle kohdallemmek Jumala julistaa meidät täydellisesti kelvolliseksi. Raamattu käyttää tästä sanaa vanhurskauttaminen. Se ei vielä tarkoita sitä, että me olisimme muuttuneet moitteettomiksi. Kysymys on ainoastaan siitä, että asemamme Jumalan edessä on muuttunut. Jumala näkee meidät puhtaina ja pyhinä Poikansa veriuhrin tähden. Siksi Raamattu puhuu meistä uusina luomuksina.

Saatat kuulla julistusta, jossa kerrotaan siitä, mitä Jeesus tekee sinulle tänään – se on tärkeää – mutta se ei kuitenkaan ole evankeliumin ydin. Ei sekään, mitä Kristus on *meissä*. Ydin on siinä, mitä tapahtui 2000 vuotta sitten Golgatan keskimmäisellä ristillä sillä hetkellä, kun kaikki maailman synnit sovitettiin. Sen varassa voit levätä. Kysymys ei siis ole siitä, että sinä olet voittanut syntisi, vaan siitä, että sinun syntisi on sovitettu. Katsomalla siihen, mitä sinussa mahdollisesti tapahtuu – sen varassa et milloinkaan voi levätä, koska se on aina vajaata ja keskeneräistä.

Meitä ei ole vanhurskautettu uskomme tähden,

vaan uskon kautta. Tämä Jumalan lahjoittama usko luetaan meille vanhurskaudeksi.

Tiivistelmä

Jos olet jaksanut lukea tähän asti, olet mitä ilmeisemmin kristitty. Joskus on hyväksi kuitenkin kerrata sitä, kuka on kristitty, kuinka kristityksi tullaan ja miten kristittynä eletään tai tulisi elää.

Kristitty ei ole kuka tahansa, joka sanoo itseään kristityksi. Kristityksi ei tulla jotain tekemällä, liittymällä tai kuulumalla johonkin. Kristityksi syntytään, kristitty on Jumalan lapsi. Vain se ihminen on kristitty, jossa Jeesus asuu. Jo pyhäkouluissa on opetettu näin.

Mitä sitten on evankeliumi? Se on sana rististä (Room. 1:16, 1. Kor. 1:17, 18), jolla Jeesus kuoli ja sovitti koko maailman kaikki synnit (2. Kor. 5:19). Jumalan lapseksi tullaan uskomalla tämä sanoma omalle kohdalle. Jumalan lapseksi syntyminen on valmiin pelastuksen vastaanottamista.

Kun kuulen evankeliumin ja uskon sen omalle kohdalleni (Gal. 3:2, 5), otan vastaan Jumalan Hengen sisimpääni, vaikka en sitä siinä tilanteessa edes ymmärtäisi. Tämä merkitsee uudestisyntymistä. Pelastus on Jumalan lahja, siihen ei voi eikä tarvitse lisätä omia tekoja missään vaiheessa. Pelastus tu-

lee yksin uskosta, yksin armosta, yksin Kristuksen tähden. Tämä pätee alkuun, mutta myös jatkoan elämän loppuun asti. Sen varassa uskaltaa myös kerran kuolla.

Mutta Raamattu puhuu paljon myös teoista. Mihin niitä tarvitaan? Tekoja ei tarvita pelastukseen, vaan ne ovat seurausta pelastuksesta. Tämän kirjan nimi ”Armo on koti” kuvaa juuri tätä. Jokainen haluaa, että koti on siistinä ja kunnossa. Silloin siellä on hyvä asua, se on lepopaikka ja siellä vieraatkin voivat tuntea olonsa kodikkaaksi. Kodin ja työpaikan ero on siinä, että työsuhteessa työtä on tehtävä siksi, että siitä maksetaan palkkaa, työn tekeminen on siis ehto palkan maksamiselle. Kotityö poikkeaa tästä oleellisesti. Tämä ei kuitenkaan vähennä kotityön arvoa, eikä tee sitä tarpeettomaksi. Kotityö tulee itsemme ja läheistemme hyväksi.

Miksi armo on niin tärkeä ja oleellinen? Jumala on nähnyt hyväksi pelastaa ihmisen yksin armosta. Siksi hän on sulkenut kaikki synnin alle, että hän kaikkia armahtaisi (Room 11:32). Armon tarve tekee meidät Jumalan edessä tasa-arvoisiksi.

Armahtaessaan ihmisen, Jumala pyhittää hänet kerta kaikkiaan itselleen kelpaavaksi (Hepr. 10:10). Sen lisäksi hänet pyhitetään elämänmittaisessa prosessissa armon ja kurin kautta (Hepr. 10:14, 12:4-11). Armossa elävä ihminen on kuin

potilas leikkauspöydällä. Taivaallinen kirurgi poistaa hänestä yhtä ja toista, jotka vahingoittaisivat ”potilasta” itseään ja hänen ympäristöään. Joskus hoidot ovat tuskallisia, mutta Suuri Lääkäri hallitsee tuloksellisen täsmähoidon, mikäli potilas ei kieltäydy hoidosta ja pakene sitä.

Jumalan kutsu on armoa, pelastus on armoa, pyhitys on armoa (1. Kor. 1:30). Armo kasvattaa (Tiit. 2:11-14). Kaikki on valmiina. Kutsu kuuluu: Tulkaa, sillä kaikki on valmiina!

*”Soi äänen kiitos, on loppunut yö.
On lepoon vaihtunut orjuuden työ.
Kun Golgatan ihmeen mä ristillä näin,
pois taakkani vieri, mä vapaaksi jäin.*

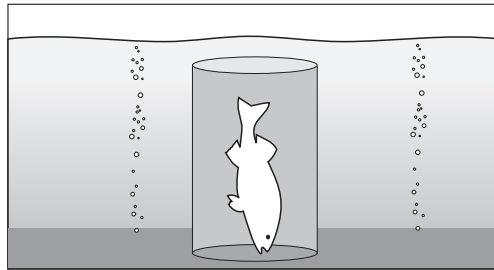
*Ja silloin mä uupunut lepoon sain.
Mä töistäni luovuin ja lepäsin vain.
Ja yhä nyt lepään ja ihmettelen,
tät’ autuutta muinoin miks tajunnut en.*

*Niin – mikäpä taakkoja enää nyt tois,
mi sapattilepoain häiritä vois?
Työt tehtynä kaikki mä ristillä näin
ja siihenpä sitten mä turvahan jäin.*

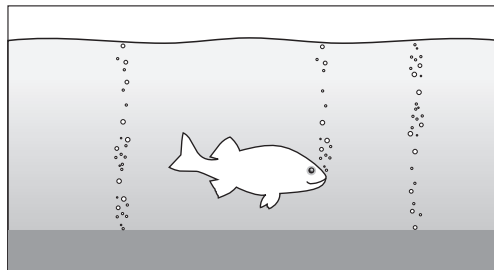
Lauri Öhrnberg, Orjuudesta vapauteen 1946

Armon meri ympäröi meitä joka puolelta.

Lakihenkinen uskonnollisuus sulkee uskovan tilaan, jossa hän on kuin kuolemaisillaan oleva kala suljetussa astiassa, josta happi on loppumassa.

Armon vapauttama uskova on oikeassa ollossaan niin kuin kala happirikkaassa vedessä.

Viitekirjallisuus

- William Uotinen:
Sinäkin olet perillinen, Karas-Sana 1974
- Jessien Penn-Lewis, Evan Roberts:
Pyhien sota, Kuva ja Sana 1976
- Matti Väisänen:
Hänen tekonsa, Uusi tie 1989
- Juan Carlos Ortiz:
Ihmisen huuto, Päivä 1978
- Poul Madsen:
Pyhän Hengen olemus ja työ, Kuva ja Sana 1973
Hengen vapauteen, Uusi tie 1978
- Martyn Lloyd-Jones:
Kristittyjen yhteyden perustus, Päivä 1966
- Osmo Alaja - Kalevi Tamminen:
Nuorten rippikouluopas, WSOY 1973
- Aapeli Saarisalo:
Erämaan vaeltaja, Paavo Ruotsalainen, WSOY 1969
- Mauri Viksten:
Ahdistuksesta avaralle, Ristin Voitto 1984
- Olav Valen-Sendstad:
Ihminen kohtaa Jumalan, Ev.lut. Ylioppilas ja koululaislähetys 1972
- Urho Muroma:
Elämä Hengessä, Uusi tie 1980
- C.F.W. Walther:
Laki ja evankeliumi, STLK 200

Sisällys

Lukijalle	5
Raamattu	8
Kaksi tietä	11
Totuudesta	14
Oppi Jumalasta	16
Mitä synti on?	18
Parannus	21
Uudestisyntyminen ja Pyhä Henki	22
Sana ristikstä	31
Synnin hallintavalta murtuu vain armossa	34
Kristittyjen yhteys	37
Oppi ja yhteys	42
Yhteyden esteet	45
Jumala luo erilaisuutta	47
Oikeat tavat ja muodot	49
Laki ja sen vääristymät	51
Rukoussuorite	62
Armo	67
Pyhitys	72
Ihmeitä tekevä usko ja pelastava usko	75
Kuollut usko	78
Seurakunta ja organisaatio	81
Kaksi näkökulmaa	89
Äärimmäisyyksien Jumala	92
Kelpaako uskoni?	95

Tiivistelmä	98
Viitekirjallisuus	101
Sisällys	102